

111/1-22
నిర్మలానందసూక్తులు

పరలోకవాసుల సహకారి ముద్రో

ఆటోరైటింగు విభాగమున

స్వర్గాశ్రమవాసి

నిర్మలానందస్వామికూర్చిన
సూక్తులు 412 మాత్రమే

రచన - ప్రచురణకర్త. 1759

నిర్మలానందస్వామి Roy

స్వర్గాశ్రమము - రామానుజపురం

800 1/164 చిలకలపూడి - శృష్టిజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్

111/1-22

1570

వెల - రు. 2-00

పోస్టేజి అదనం

నిర్మలానందసూక్తులు

1. రామాడు సేతాదేవిని పెండ్లి చేసికుని, ఆనందంకంటె
కష్టములనే అనుభవించినాడు. అది ఆమె దోషముకాదు.
అది అంతయు దైవ నిర్ణయము.

2. పురుషుడు గ్రామాంతరము వెళ్ళినప్పుడు తనల్లోని
భార్యబిడ్డలను, ఇంటివద్ద విడిచి వెళ్ళుచున్నాడు. తిరి
వచ్చేనరకూ వారికి లోడనీడగా ఆదైవమే కాపాడుచుండును.

3. దుర్మార్గులు మార్గ మధ్యమన మాండ్ల కంపలు
వేయుదురు సన్మార్గులు వాటిని తిసి బాటసారులకు
చక్కని బాటచేయుదురు.

4. నవమినాడు చంద్రుడు ముప్పాతికభాగంకనబడును
కాని పౌర్ణమినాడు పూర్ణప్రతిభింబము చక్కగా గోచరించును.
అంటే శిశువు ఎదిగినకొలది బ్రాహ్మణవంతుడై నట్లుగా చంద్ర
భింబము పెద్దదైనకొలది నెన్నెల మిక్కుటముగాలభించును.

5. ఆకాశముపైన వేలకొలది నక్షత్రములు గన్నడు
చున్నవి కాని అందులో అరుంధతీనక్షత్రమును నివాహకాల
మున నూతన నభూవరులకు దర్శనము చేయించెదరు. అంటే
ఆ అరుంధతి గొప్ప పతివ్రత, జీవితకాలములో ఆచరించిన
ధర్మప్రసక్తననుబట్టి ఆమె ఒక నక్షత్రముగా ఉద్భవించినదని

అదే ప్రకారము ఈ సూతనవహువులు భీమతమును గడపి ప్రవర్తించుచుని అదిర్బరూపముగా చూపబడుచున్నది. ఇటులనే సర్వమతస్త్వము వారి వారి మతిమూల్యుని అదర్బరూపులు అచరిత్రులను బోధించుచుండెదరు.

6. నేడు అమానస్య అంటే చంద్రుడు మనకు గోచరించడు కాని ఆకాశములోనే యున్నాడు. విద్యుదుగ్గోళాన పునర్దర్శనమిస్తాడు అలాగే ప్రతిజీవి కొంతకాలము జీవయాత్ర చేసి మరణించి తిరిగి ఇంకొక శరీరముతో ప్రత్యక్షమగుచున్నది. అది గ్రహించలేనివారు నాబంధువులు చనిపోయినారని విచారింపడుచున్నారు. ఇది వైదికము అజ్ఞానము. ఆ పరమాత్మ ఇదేవిధముగా సమస్తప్రాణములకు పునర్దర్శకలిగించుచున్నాడు కాని ముగింపులేదు. అట్టిముగింపు కోరువారు ధర్మప్రవర్తకులై పరోపకారచింత కలిగి సర్వ జీవరాసులయందు ఆదరణ, భక్తి ప్రేమలతో ప్రవర్తించినయెడల ఆజీవి పునర్దర్శరహితులై ముక్తిని బడయుచున్నారు.

7. నా వయస్సులో ఉన్న ఆరోగ్యం వృద్ధాప్యములో వుండదు. అటులనే ఆలోచనలు కూడా తిగ్గుచుండును. ఇందుకు ఉదాహరణ ఒక ఫలవృక్షము చూడండి ఋతుకాలములో పండ్లు కలుగజేయును. అన్యకాలములో ఆకులు మాత్రమే యుండును.

8. నావల్లో ప్రయాణము చేయువారు నావికుని బుద్ధిజ్ఞాన సహాయముతో గమ్యస్థానము చేరుచున్నారు. మానవుడు దైవసహాయముతో పరలోకమును చేరుచున్నాడు. శ్రీమంతులు

ACC 103 11)

గంభీరమునిండా భుజిస్తారు అబ్జర్విన్యాస్‌తో బాధ పడతారు-
 బీదవారు వాద్విగా భుజించి ఆకలిబాధ తీర్చుకొంటారు-
 ఆరోగ్యంగా వుంటారు.

9 చిమికులతో వంట చేసుకొనినను లేక కట్టెలతో
 వంట చేసుకొన్నను అన్నం ఉడుకుతుంది.

10 షరాపకారముచేసినవారు ఎంతసేపు తమ కీర్తి,
 ప్రఖ్యాతి, ఆకలిబాధలే తీర్చుకుంటారు. ధనం మూటకట్టి
 ఎవరికో వప్పగించి చనిపోతారు. మరి జ్ఞానులు ప్రాప్తించిన
 దానిలో షరాపకారముచేసి కేమించినదానిని అనుభవిస్తారు.

11. పుష్పాలు చెట్లకు ఉండినప్పుడు చాలా శోభస్మర
 ముగా యుండును. ఆ పుష్పాలే చెట్లనుండి విడిపరచినప్పుడు
 చెట్లమొక్కలంకారమునకు భంగము వాటిల్లును. అలాంటి
 మానవుడు తన కుటుంబసభ్యులతో వర్ణింపబడనప్పుడు ఆనంద
 ముగా యుండును కాని కాలవశాత్తూ అట్టి కుటుంబసభ్యుల
 పొరువులు సంభవించినప్పుడు ఆనందము నకు బదులు ద్వేష
 అసూయాభావములు మెండ్లై కుటుంబ గౌరవమునకే హాని
 తీసుకుచును.

12. బాలకచక్రముజూచి మా అబ్బాయి నీగ కాలము
 జీవిస్తాడు, సంతానవంతుడు, ఐశ్వర్యవంతుడని ఆనందిస్తాడు.
 ఆ అబ్బాయికి ఏ గాధ కలుగకుండా సహకరిస్తారు. బాలక
 చక్రములో ఇతడు దరిద్రుడు అని తెలిస్తే అంగీకరించి
 బంధుకోటి హీనముగాజూస్తారు. ఇది ప్రపంచధర్మం.

13. నేహో రేపో గ్రామాంతరం వెళ్ళవలెనంటే పెట్టి, బట్టలు సర్దుకుంటారు. కాని నేహోరేపో చావచున్నానని తెలియక ప్రతివస్తువు నాదిఅని జాగ్రత్త పరుచుకుంటారు.

14. రాత్రి పరుండినప్పుడు దొంగలువచ్చి నీ ఆస్తి అపహరిస్తారని జాగ్రత్తచేస్తావు కాని మరణకాల మానస్సుమైనప్పుడు దాచినవన్నీ వదలి నీవే పోవుచున్నావు.

15. ఆయువు ఉన్నంతవరకే నాది, నేను అని పోట్లాడుతావు కాని ఆయువు పోయినప్పుడు నీబంధువులే నిన్ను తీసుకు వెళ్ళి దహనము చేయుచున్నారు.

16. ఒక పక్షి గుడ్డుపెట్టినవంటే, ఆగుడ్డును బాదిగి పెద్ద చేసి పిమ్మట చితుకగొట్టి పిల్లలుచేయును ఆపిల్లలే పెద్దనై రెక్కలుకలిగి వాటి ఆహారమును అవి సంపాదించుకుని జీవించును. అటులనే మానవుడుకూడా చిన్నతనములో తల్లి తండ్రిల పోషణవల్ల పెరిగి పెద్దలై ఆర్జితపనులగుచున్నారు. పక్షివలె పెంచి పెద్దచు చేసిన వారి వృద్ధాప్యములో వారిసేవ మరచుచున్నారు. ఇది ధర్మంకాదు.

17. చీమలు బొరులుతీసి పోవుచుండగా బాలురు చూచి ఆనందిస్తారు. పైనికులు బొరులు బొరులుగావెళ్ళి పరరాజులపై దండెత్తి వారి రాజ్యమును కొల్లగొట్టివస్తారు.

18. నల్లేరుకాడలు తెచ్చి రసంతీసి ఆరసంతో నిమ్మ ఉప్పుకలిపి మజ్జిగ తేటతో గుక్కెడుత్రాగితే కడుపులో పున్న దోషములు యావత్తు నశిస్తవంటారు.

19. పగువులపై పరుంటారు, పగలు ఆరవేయరు.
అంకునల్ల పుండినప్పుడు కలిగిన చమటఇమికి పరువుకు నలు
మూలలా నల్లలు పుట్టుచుండును.

20. తేనెటీగలు కష్టపడి పుట్టలుపెట్టి ఎక్కడెక్కడ
నుంట్లో పుప్పమలలోని తీపిపదార్థమును పొంది తెచ్చి పుట్టలో
నిల్వ చేసుకొంటే ఆ పుట్టలుకొట్టి ఈగలను తరిమి ఆతేనెను
అపహరిస్తారు. కాని తమ జేబులో కానిడబ్బు ఎవరైనా
అపహరిస్తే పోట్లాడతారు.

21. అరటిపండు శిచ్చి ఒలిచి మజ్జిగలో పిసికి తింటే
ఆగోగ్యము గాయుండును. అదే చక్కెరకేళిపండులయితే అజీర్తి
చేయును.

22. మామిడిఆకులు తోరణములు కట్టతారు. ఆ
ఇంట్లో ఏదో ఒక శుభకార్యము చేస్తున్నారని సూచన. అదే
వేపాకు కడితే ఆ ఇంట్లో ఎవరో మరూచకముతో బాధపడు
చున్నారని హెచ్చరిక.

23. పాలు పొంగి పోయిలో పడితే ఆ యింటివారికి
సకల విశ్వర్యములు కలుగునని సూచన.

24. గున్నపోతును తెచ్చి ఎంత శుభప్రచీనా అది
తిరిగి మరుగుగుంటలలో దొర్లును. పసిపాపలకు ప్లానం
చేయించి కొత్తబట్టలు కట్టి ఉయ్యాలలో పసుకోపెట్టినా
ఉచ్చపోసి, విరేచనము చేసుకొని ఒళ్ళుఅంతా అలుక్కుం
టారు - ఇదిస్వభావము.

25. చామదుంపలు తెచ్చి తరిగి కూరవండుతారు.
కాని దాని స్వభావము పోదు. కొన్ని ఉడుకుతవి మరికొన్ని
ఉడకవు, అందుకనే దుంపకూరలు నిషేధంఅంటారు.

26. పురిటిలోపున్న శిశువును మరిఎవరూ ముట్టరు,
పురిటిన్నానంచేయించి చాటలో పరుండబెట్టినతర్వాత అందరూ
ఎత్తుకుని ముద్దాడుతారు.

27. ఆముదము చంటిపిల్లలు ఒంటినిండా వ్రాస్తే
చర్మము మృదువుగాను, కాంతివంతముగాను వుండునని తలచే
వారు కాని నేటికాలములో వాటిని మరచి నోన్న వ్రాస్తారు.
ఇది నేటి నాగరికత.

28. తులసిచెట్టు దొడ్లో నాటి ప్రతిరోజు అక్కడ
పూజలు, దీపారాధనలు చేస్తారు. తులసి అంటే హిందూ
ప్రీతికు భక్తి మెండు.

29. చలువరాతి విగ్రహములు తెచ్చి కైవసునిఆరా
ధిస్తారు- అది ఒక విశ్వాసం- ప్రతి విగ్రహము రాయిగాని,
లోహముగాని, కర్రగాని మనస్సు నిలకడకోసం నిర్ణయించు
కున్న గుర్తులే.

30. చమటలుపోసి కష్టపడి ఆర్పించి భర్త ఇంటికి
వెచ్చుములు తెస్తే భర్త కష్టం గుర్తించక, పప్పు మంచిది
కాదు, బెడ్డలు ఉన్నవంటే భర్తమనస్సు చిటుక్కుమంటుంది:
తెచ్చినవవస్తువులు స్వీకరించి ఆనందంగా పంటచేసి భోజనము
పెడితే ఉత్సాహపడతాడు.

31. నారాయణ నామస్మరణ చేసుకుంటూ బిచ్చ
మిస్తుంటూ వచ్చేది బిచ్చగాడుకాదు- ఆ దైవమే నీకు
వనభక్తి లభింపజేయుగాను నీ గడపకు వస్తే భక్తితో
వీక్షించు,

32 చిరంజీవి అని దీవిస్తారు- అందరు చిరంజీవులైతే
ప్రాపంచక వడికి భంగం కలుగుతుందిగాదా!

33 ప్రతిభూంబులోను భార్యాభర్తలుగాక పిల్లలు
వృద్ధులు ఉంటారు వారి యోగక్షేమము లన్నియు యీ
దంపతులే చూడవలసి యుంటుంది- కాని కొందరు తమ
వల్లనే ఇతరులు పోషింపబడుచున్నారని ఈనడింపుగాచూస్తారు
అది ధర్మంకాదు- మరొకతకాలమనకు వీరే ఆ వృద్ధులవుతే
వారిబాధ తెలుస్తుంది- గనుక ప్రతికుటుంబీకుడు తన యింటి
లోని వారందరు ఒక వృక్షముయొక్క- కొమ్మలు రెమ్మలుగా
భావించి కలిగినది గౌరవభావముతో యింటి సభ్యులందరు
అనుభవించుట ధర్మం- ఆ ధర్మమును పాటించనివారు వారి
వృద్ధాప్యములో ఇట్లే బాధపడవచ్చును.

34. తద్దినాలు పెడతాట కాని ఆ చనిపోయినవారు
ఎవరోకూడా వారికి తెలియదు- చనిపోయినప్పుడు కర్తవ్యం
చిన్నపిల్లలపేరి పెడతాట- వారు పెద్దలయినప్పుడు వారికి
తెలియని బంధువులకోసం తద్దినాలు పెట్టడానికి విసుక్కుంటారు.

35. చలికాలములో దుప్పట్లు కప్పుకుని పరుంటారు.
సూర్యరస్మి తగిలినప్పుడు నిదురలేస్తారు. వేసవికాలములో

తెల్లవారుజామునే లేస్తారు కాని కబుర్లు చెప్పుకంటూ కాలక్షేపము చేస్తారు.

36. అన్నం భుజించేటప్పుడు బంధువులువస్తే భోజనమయినపిమ్మట వారితో మాట్లాడుతారు. అది ధర్మంకాదు. భోజనసమయమున వచ్చిన అతిథికి తన సరసనే కూర్చుండపెట్టుకుని వారికిభోజనం యేర్పాటుచేసి పిమ్మట తానుభుజిస్తే దైవము ఆనందిస్తాడు.

37. చింతచిగురు పప్పు వండకొని భుజిస్తారు. అది రుచిగానే వుంటుంది కాని కడుపులో చింతలు సెరుగును.

38. జలేబీమిఠాయి వేడివేడిది తింటే బంకివిరేచనములు పోతవి.

39. దోసగింజలు వేయించి దంచి పొడంచేసి, భోజనములో తింటే కడుపులోని అజీర్తిదోషం హరిస్తుంది.

40. పసుపు ముఖమునకు వ్రాసుకుంటారు స్త్రీలు పూర్వకాలం. నేటిస్త్రీలు స్నానం వ్రాసుకుంటున్నారు. దేని ప్రయోజనం దానికే.

41. అన్నం వండి దించి ప్రక్కన ఉంచుతే చల్లారిపోతుంది. రుచిఉండదు. వంట అయినపిమ్మట పొయ్యి ఆర్పి పొయ్యిమీద ఉంచుతే పొయ్యివేడికి చల్లారక మృదువుగా యుంటుంది. ఇదియునుగాక అన్నం తప్పాళంలోకంటె కుండలో వండుతే రుచిగావుంటుంది.

42. రాత్రిపూట పరుండేటప్పుడు దైవ నామస్మరణ

పల్లెటూరులోని ఆవు

చేసుకుని పూంటే నేల్లవాంజామాన బడలిక సమసిపోయి
నివారించి తెగుస్తావు.

43. ప్రపంచములోని సర్వ వృత్తుల నాచరించుటకు
కొన్ని పరికరములు అవసరమైనవి. అట్టవాటిలోకొన్ని ఉదహ-
రింపబడుచున్నవి.

వ్యవసాయదారుని పరికరములు : ఎడ్ల, నాగలి

కూలివాని పరికరములు : పలుగు, పార

దాసీల పరికరములు : చీపిరి, పలిక

నర్తకుని పరికరములు : తాళం, తక్కి-డ

విద్యావంతుని పరికరములు : విశ్వవిద్యాలయపరీక్షోపత్రములు
ధర్మాశ్శుని పరికరములు : జాలి, కుండా, దయా, త్యాగము
యాచకుని పరికరములు : భిక్షోపాత్ర

సంగీతవిద్వాంసుని పరికరములు : వాయిద్యములు, గాత్రము
జ్యోతిష్యుని పరికరములు : గగనశాస్త్రము, పంచాంగములు
పండితుని పరికరములు : బిరుదులు, కంకణ, కంధనములు,
శీర్షియొక్క- పరికరములు : పోగు, సుత్తి

కళాకారుని పరికరములు : కుంచి, రంగులు

కంసాలి పరికరములు : శ్రావణం

కుమ్మరి పరికరములు : సాన, జిగురుమట్టి ఇత్యాదివి గలవు

44. స్వరుషులు వేనకువేలు యుద్ధరంగమున హతు
లగుచున్నారు. దీనికి మూలకారణము ప్రజలలోను, ప్రభు

పులలోను దురాశ, దురాక్రమణతో పరశ్రేయోభిలాష నశించుటయే దీనికి విముక్తిమార్గము, సైమ, కరుణ, జాలి సర్వ జీవరాసుల క్షేమము తమచిగా భావించిననాడు మార్పు లభించును -

45. చిరుతనాడు అలవడిన దురభ్యాసములు భీమత పర్యంతం విడనాడవు గనుక బాల్యమునుండి సద్భావములు అలవరచుట ముఖ్యము

46. దేశభిమానముతో ఎన్నో కష్టములకు నోస్తే, పర ప్రభుత్వములను పరదోలినంత మాత్రమున దేశము సుఖముగా నుండుదు. ప్రజలలో ఐకమత్యము, క్రిమ శిక్షణ, ధర్మాచరణ, పరోపకారసేవ, పరిపాలక శాసనముల యందు గౌరవము ఆదరణ ముఖ్యము.

47. విద్యావంతుని కంట, ధర్మాచరణాపరుడే శ్రేష్ఠుడు.

48. ఎన్ని విద్యల నేర్చినను, పొట్టకూటికే యని భావించువాడు అజ్ఞాని.

49. సీకంటె వృద్ధులు, జ్ఞానవంతులు తటస్థులైనప్పుడు గౌరవపూర్వకముగాను, విధేయత పూర్వకముగాను నమస్కరింపుము.

50. అజ్ఞానులు తటస్థులైనప్పుడు వారిని హీనముగా చూడక జాలి, కరుణతో ఆదరించుము.

51. పసిపిల్లలు నీచెంతకు వచ్చినప్పుడు ముద్దాడి పంపు యది సీధర్మం.

52. నానాజాతుల రాసుకొనడా నిజేశవాసులే యనెడి
భావముతో గ'రవించు.

53. వర్షి ము కురిసినప్పుడు నీ గడపకు వచ్చి నిలబడిన
బంటసారులను ఆదరణతో ఆహ్వానించుము.

54. ఎండుకాలములో బంటసారుల సౌకర్యార్థము
చలి నేంద్రులు పెట్టుము, చలవపండిళ్ళు వేయించు.

55. పగటిపూట నివ్రపోకుము.

56. ఆవు పరుండినను, కూర్చుండినను, నిలుచుండినను
గడ్డి నెమరు వేయును. అటూలనే గురువువద్దనున్న శిష్యుడు
గురువుపేంట తిరిగించు పాపముల నల్లవేయుచుండును.

57. శనిగ్రహము వచ్చినదని కొందరు చింతిస్తారు.
శని షాహార్దశలో అభివృద్ధి కలిగినవారు పలువురు యున్నారు.
అంటే ఇతరగ్రహముల మిశ్రితమునల్ల ప్రాప్తించు దోషములే
మిశ్రితకారణము,

58. ప్రజలు వేలకువేలు పెరుగుచున్నారు. నశించు
వారు నశించుచున్నారు. కాని నశించువారి సంఖ్యకంటె
ఉత్పత్తిసంఖ్య మిక్కిల మగుటచే ఈ భేదము తటస్థించు
చున్నది.

59. పరలోకము పరలోకము అంటారు, ఆ పరలోక
ములో యున్నవారు ఈలోకము నుండి తాత్కాలికముగా
వెళ్ళినవారే. యాత్రీకులు యాత్రాస్థలములకు వెళ్ళి తిరిగి
వారి స్వస్థానములకు తిరిగివస్తారు. ఆలాగుననే ఈ పరలోకము

నకు వెళ్ళినవారు అచ్చటి కార్యక్రమములు పూర్తికాగానే తిరిగి భూలోకమునకు వచ్చుచున్నారు.

60 శరీరములో జీవుడున్నంతసేపే నా బంధువులు, నావారు, పరాయివారు అనే భేదభావము. ఆజీవును వెడలిన నాకు ఈ భావములకు తావులేదు.

61 అష్టవిశ్వైర్వములతో తులతూగినవారు కూడా మరణించినప్పుడు కాటికి వెళ్ళక తప్పదు.

62 భూపదీప నైవేద్యములు చేస్తారు. ఆ చేసేది ఎదుటచున్న విగ్రహమునకైనను, ఆ భూపమువల్ల ప్రాంత మంతటా యుష్ణ దుర్గంధము హరించును. నివేదన చేసిన పదార్థములు దైవప్రసాదమనెడి భావముతో బంధుమిత్రులకు నొసంగి నీవు అనుభవించుచున్నావు అంటే నీకు కలిగినది నీవే అనుగ్రహింపక పరోపకారబుద్ధితో ప్రసర్తించుట

63. విగ్రహ ఆరాధకులు నివేదనచేసిన ప్రసాదములను తిరిగి తమరే పొందుట ధర్మముకాదు. ఎందువల్లనంటే ఆ దైవమునకు నీవేతులతో నీవు సమర్పించిన ప్రసాదమును తిరిగి నీవు తస్కరించి తినుటకంటె పరులకే వినియోగపరచుట ఉత్తమము. అందువల్ల ఇతరులకు దైవస్వరూపులుగా భావించి సమర్పించుట. నీవు భుజించినప్పుడు ఇతరులకు సమర్పించినదానిని తిరిగి తీసుకుని నీవేఅనుభవించుట దోషము కాదా?

64. యజ్ఞ యాగాదికృతువులుచేసేవారు ఆడంబరము కొరకు పరలోకములో రంభాసంభోగము నిమిత్తము ప్రతిఫల

ఆ పీఠాల్లో చేస్తారు. అందువల్ల కలిగే ఫలితము అణకాలమే,

65. పృథువులు వేలాదిమంది రాజ్యపరిపాలనచేసి మరణించినారు కాని వారిలో కొలదిమంది జీవిత చరిత్రలు మాత్రమే ఆదర్శప్రాముఖమై కలకాలము చెప్పుకుంటారు. అట్టి వారిలో శ్రీరామచంద్రుడు, సలమహారాజు, హరిశ్చంద్రుడు ఇత్యాదులు.

66. రాముని పట్టాభిషేకముహూర్తమునకే వనవాసము ప్రారంభించినదాని అది మహారాష్ట్రదోషముకాదు. నలుమూలలా దేశములో కలవరపరచుచున్న అధర్మ ప్రవర్తనలు అణచకుండా నీవు సింహాసనము అలంకరింపుట అధర్మమని పంచురింపబడినభావమే ముఖ్యకారణము.

67. నారదులవారు త్రిలోకసంచారి అనగా త్రిలోకములలో జరుగుచున్న సర్వ ధర్మ, అధర్మ ప్రవర్తనలను గుర్తించి వావివారికి తోచని భావములను కలుగచేసి వారిలో చైతన్యమును కలుగచేయు మహానుభావుడు అంతేగాని తంపులు పెట్టి ఆనందించేవాడుకాదు. ఇది గ్రహించ లేనివారు తంపులమారి అంటారు.

68. పరమభాగవతుడు కాళిదాసు రచనలు చాలా ప్రశంసనీయములైనవి. అవి సంస్కృతభాషలో వున్నందున వాటి రుచిని సర్వప్రజలు పొంది ఆనందించ లేకుండా వున్నారు.

69. శ్రీమంతుల ఇండ్లలో ఉండే సేవకులకు అన్నం, వస్త్రములకు లోటువుండదు కాని వారు సేవకులకు తగు గౌరవము నివ్వరు.

70. నానా జాతి మత కలహములు నశించవలెనంటే భూమిమీద ఉద్భవించిన ప్రతిమానవుడు దైవస్వరూపుడు అనే భావము ప్రజలలో కలిగినప్పుడు సమసిపోగలవు.

71. ఇరుకు ఇరుకు సందులలో నివసించేవారుకూడా ప్రతిరోజు గాలి, వెలుతురు కోరుతారు, కాని వారికి స్వభావికముగా అలవడిపోయినందున వెరువరు.

72. ప్రజాభావశ్యము యున్నచోట గడబిడలు, కొట్లాటలు తప్పవు.

73. ప్రతిరోజు రాత్రిపూట పరుండేటప్పుడు ఆరోజునకు ఆహారపానీయములను కలుగజేసిన ఆ దైవమును పార్థించి పరుండు.

74. యావత్ భారతప్రభుత్వమును చేతపట్టినది మహిళయైనను దైవశక్తివల్ల సర్వప్రజలయందు ఆదరభావముతో పరిపాలించుచున్నది. ఆమెకు దైవము ఆయురారోగ్య, ధైర్యబల, జ్ఞాన శక్తులను ప్రసాదించుగాక.

75. యాచకులు పలువురు నీ దాతృత్వమును పొగడుచూ నీ గడపకు వచ్చి అర్థించినప్పుడు వారిని ఆదరించవలెను గాని నిర్లక్ష్యభావముతో వెడలగొట్టకుము.

76. ఆవు చేనులోపడి మేయుచున్నదని, చేనుకు నష్టము కలుగజేయుచున్నదని పడబాది పట్టుకుని గుంజకుకట్టి బాధించుచున్నావు. కాని దాని ఆకలి తీర్చుటకు కొంచెమైనను నీ చేతులతో నీవు ఆహారమును కలుగజేయనప్పుడు

అది స్వతంత్రించి నీ చేతులో బడుచున్నదని గ్రహించవలెను. అంతేగాని పూర్తిగా ఆవు దోషియని తలఁపకుము. నీ బాధ్యత నీవు తీర్చుట తెలిసికొనుము.

77. ఎలుపులు శ్రీమంతులు కలసి ఒక మార్గమున బోవుచు మార్గముప్రక్కన ఆకలిబంధిత¹ అరచుచున్న గోగులనుచూచి వీరు గొంగువేషధారులు అంటావు. అది ధర్మంకాదు. నీవు యెంత శ్రీమంతుడవయినను ఆకలిబాధ సముపేగనుక వారిబాధ గ్రహించి సహకరింపు. అంతేగాని నిర్లక్ష్యభావముతో వేళ్ళకుము.

78. జీవాత్మ పరమాత్మ యని వేరువేరు ఆత్మలు లేవు కాని జీవాత్మ ఏకీవచనము, పరమాత్మ బహువచనము.

79. నూడే నారాయణ స్వరూపముగా భావించు చున్నావు అంతేకాదు. నీపాదములకడ నివసించు కుక్క, పిల్లి కూడా ఆ నారాయణ స్వరూపములుగా భావించి ఆదరించు.

80. పురుషోత్తమును అంటే పురుషులలో శ్రేష్ఠుడని భావించి ఆయనను గౌరవించి ఆదరించు, ఇది మానవధర్మం.

81. నిండు చూలాలు గృహకృత్యములను చేసు కొనుచూ బిడ్డలపోషణ, భర్తసేవ చేయుచుండును. ఆమెకు కలుగు ప్రసవవేదన కాలమున ఈసంసారబంధవ్యమే గోతగా భావించును కాని ప్రసవించిన మరునిమిషమునుండి ఆ భావన పోయి జననమందిన శిశువుపక్షాకై చాకూలాడును. ఇది మానవస్వభావము.

82. మండు వేసవికాలములో శిరస్సుపై తలపాగ ధరించెదవు కాని స్త్రీలు పమిటచెంగు మాత్రము ముసుగు వేసికొందురు. వారికి శిరోజములు మెండుగా యున్నందున చాలును.

83. జ్యోతిలో తైలము తగ్గగానే జ్యోతితగ్గును. అట్లే గుణవంతులు సన్మార్గము నాచరించినంతకాలము కీర్తిప్రతిష్ఠలు పెరుగుచుండును. ఏకారణముచేతనైనను ప్రపంచలో మార్పు తటస్థించినపక్షమున వెనుకటి పృథ్వి యంతయు నశించును.

84. దేవాలయమునకు వెళ్ళినవారు దేవాలయము చుట్టూ ప్రదక్షణముచేయుట ఆచారము. అట్టి ప్రదక్షణము చేయి చేసినను జ్ఞానము అభివృద్ధికాదు భక్తితో దేవాలయములోని విగ్రహములకు అర్చనలుచేసి ప్రసాదమును స్వీకరించుము.

85. మానవు లందరు పూర్వజన్మ ప్రభావమునల్ల ప్రాప్తించిన మానవజన్మను సద్వినియోగము చేసి తిరిగిమీద ఉత్తమము కాని అధర్మ, అరాచక ప్రవర్తనలుచేసి ఉత్తర జన్మలో హీనయోనియందు జవనమందుట శోచనీయము.

86. నారాయణస్మరణలోని రహస్యం ఏమంటే ఈ "నా" అనే ఆత్మభావము సదా పూజనీయము. అట్టి భావమునకు ముఖ్యభాగము శిరస్సు. అట్టి శిరస్సులోని ముఖ్యభాగం కండ్లు, చెవులు, నోరు, ముక్కు. ఈ నాల్గు పరికరములలో ఏది లోటు అయినను కళావిహీనమే. అట్లుగాక సర్వ

ಶ್ರೀ ೨೦ ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಹಾಶಯ

అవయవములు యుక్తిమగుగా కలుగ చేసెడి శక్తి ప్రభావము గల శక్తి నే 'రాముడు' అనవచ్చును. అట్టి శక్తి ప్రతి ఆత్మ స్వరూపునకు కలిగినను, పూర్వజన్మ దోషములవల్ల అంగ హీనముగుచున్నాడు. గనుక అట్టి శక్తుల నొసంగు నామమే నారాయణస్వరూపము. ఇది తెలుసుకొన్నవారు యోగులు.

87. ప్రతిగోచరాలిపూట పరుండినప్పుడు నీ శరీర మలోని అవయవములు అంటే చెవులు, కండ్లు, నోరు, ముక్కు పని చేయుటలేదని భావన అది పొరపాటు. వాటి వాటి ధర్మములకు విశ్రాంతిలేదని భావన. వాటిని శరీరమలోని ఆత్మపదార్థము ప్రశాంతతతో నిలవతొక్కుచున్నది.

88. చిన్నచిన్న పిల్లలు గారాబముతో ఏడుస్తారు. తల్లులు వారి కోర్కెలు తీర్చి ఆడేస్తారు. ఇది గారాబము అంటారు. దీనికి మాఖ్యకారణము మాతృప్రేమ.

89. నల్లగాయున్న జంతువులలో ముఖ్యముగా దన్న పోతులు యమధర్మములయొక్క వాహనమంటారు. అంటే నల్లధనము తామసగుణాలతోగాము. దున్నపోతుకు ఆ లక్షణములు సహజలక్షణము. అట్టి తామసగుణముతో ప్రవర్తించిన వారిని శిక్షించు ప్రభువు యమధర్మరాజు కనుక దానినే ఆయనయొక్క వాహనముగా భావింపబడుచున్నది.

90. పచ్చికట్టలు తెచ్చి ఎండబెట్టిన పిచ్చుట వాటిని వంటచెరుకుగా వాడతారు. పచ్చిస్తల్లులుమండవు. ఆలాగుననే ప్రతి మానవునిలోని దుష్టగుణములు నశించుటకు గురుదేవ అవసరం

91. పురుషులు స్త్రీలు అని రెండు స్థాయిలుగా వైవరము
సృష్టించినాడు. పురుషుని ధర్మములు స్త్రీ ధర్మములు ఆసృష్టి
కర్త నిర్ణయించినను నేటికాలములో స్త్రీలు ఉద్యోగములు
చేయుచున్నారని పురుషులు వంటలు చేయుచున్నారని. ఇది
కాలమహిమ

92. మానవులకు వాక్ శక్తియున్నది. ఇతర జీవజంతు
వులకు లేకపోయినప్పటికి సర్వజీవజంతువులు ఎటివాటికి ఆవుస
రములను పొందుచున్నవి మానవుడు తననోటితో అనేక
అబద్ధములనాడి పొట్ట నింపుచునున్నాడు.

93. చిఱుతపులికంటే పెద్దపులి అకారమున పెద్దది-
స్వభావగుణములు ఉభయులవి ఒకటే- అటులనే మానవు
లందరు పొడుగు పొట్టి యున్నను వారివారి ప్రవర్తనలన్నియు
సమమే.

94. పురుషుడు కాయుకమ్మచేసి ఆర్జించుతాడు. స్త్రీ
పురుషుని పోషణకు తోడ్పడుతుంది. ఇది ప్రాపంచిక ధర్మం.

95. గురువుగారు బోధ చేయుచున్నాడంటే శిష్యుని
తనంతటివానిని చేయుటకు, మరిన్ని తనకు కలిగిన జ్ఞానమును,
లోకములో వెదజల్లుటకును అయియున్నది.

96. పరపురుషులను తండ్రివలె భావించ వలెను-
మరిన్ని తన భర్తయందు అణుకవ కలిగి ప్రవర్తించుటయు
స్త్రీయొక్క పాలివ్రత్య ధర్మం.

97. చేతులో పడిన ఆవును బాది తరుముతాడు. కాని
ఆ చేనే వదలివెళతారు మరణకాలమున-

98. దుంపకూరలు అరగక గాఢపడతావు. కాయ కూరలు సరళి క్లిశ్నోపిష్ఠమౌను. ఆకుకూరలు మలమూత్ర విసర్జనకు తోడ్పడుతవి.

99. పురుషులు నేలాదిమంది తమ భార్యలను చావ బాదుతారు కాని స్త్రీలు ఓర్పువహిస్తారు. గీనికి ముఖ్య కారణము తాను ఆశ్రితపడనని తన సహాయము స్త్రీకి అనసరమని తలంపుతో గర్వించి చేయు అధర్మప్రవర్తన.

100. నానాజాతి పురుషులు రూపము లో ఒక లే అయినను వారివారి మత ఆచారములనుబట్టి ధరించు దుస్తులు వేరువేరుగా యుండును.

101. దివారాత్రములు ఎల్ల వేళల ఆ పరమాత్మ ప్రతి జీవితొక్క గర్భవాసములో యుండి సూర్యుడు పగటిపూట చంద్రుడు రాత్రిపూట మనచర్యలను గమనించుచుండినట్లుగా మనశీరహములో ముగిసిన యుండినను, మనహృదయ పరితాపములను గమనించుచున్నాడు

102 పురుషుని చూచినప్పుడు స్త్రీ సిగ్గుతో శరీరమును పమిటచెంగుతో కప్పుకొనుట పూర్వఆచారము నేడో పైట చెంగు భుజంవరకు మాత్రమే యున్నందున ఆ ఆచారము మంటకలసినది.

103, దివారాత్రములు అనక మానవుడు ఉదయోపసాకుగాన, శ్రమపడి ఆర్జించుచున్నాడు అట్లు ఆర్జించిన వైకముతో ఆలుబిడ్డలు ఆనందముగా ఆనుభవించుచున్నారని కాని వృద్ధ మాతాపితరులను పోషించుటకు విసుక్కుంటారు.

కొడుకు తెచ్చే సంపాదన ఆలుబిడ్డలకే చాలా బాధపడుతున్నామని, వృద్ధులకు చాకిరీ చేయలేకుండా వున్నామని, వారిని భరించుట ఒక బరువుగా తలుస్తాను చిరిగివాట నృగ్యై నప్పుడు తమబిడ్డలు ఇదేచదువు చదువుతారని గ్రహించక ఇది లోకస్వభావమైనది,

104. పడగటింటిలో బూజు తనుచుగా నులపరు- ఇది ఒక దురభ్యాసము- సాలిపుగు నంటపదార్థములలో పడిన యెడల ఆ వంటపదార్థమంతయు విషమగును- తిన్నవారందరికి ప్రాణమోసం గనుక ఇద్రథో ప్రతివారము దులపండి.

105. నవనవలాడుతూయున్న గన్నేరుపువ్వులు తెచ్చి తలలో అలంకరించుకుంటాట. శిరస్సుకు అలంకారమే కాని ఆ పువ్వుములలో దాగియున్న దోషం గుర్తించు. గన్నేరు వేరుమొదలు పువ్వు, ఆకులు సమ సము విషవాయువుతో పెంచబడినవి. అందువల్ల నే పూజకు నిషేధములు

106. పన్నీరు అంటే గులాబీపువ్వులతో తయారుచేసిన నీరు. ఇది సువాసనగలది అందువల్ల నే శుభకార్యములలో వచ్చిన బంధువులపై జల్లి ఆపండిస్తారు

107. గోరింతాకు దుబ్బి గోళ్ళకు పెట్టుకొంటారు- అందువల్ల గోళ్ళలో దాగియున్న మలినదోషం హరిస్తుంది. గోళ్ళవ్యాధులనుంచి కాపాడుతుంది

108 చిల్లగింజ గంధంతీసి మందినీటిలో కలుపుతే నీటిలోని మురికిపదార్థమంతయు అడుగున తెట్టకట్టుతుంది.

109. పాపురములు జంటలునంటలుగా ఆకాశములో విహరిస్తవి. వాటి నివాసస్థానమును పైనుంచి గమనించుచూ విశ్రాంతి కోరినప్పుడు తిరిగివస్తవి. ఇది పక్షిస్వభావము.

110. ధనవంతులు వారి ఐశ్వర్యం చూచుకొని ఆనందిస్తారు- కాని వారిలో ఇసుమంశైన పగోపకారబుద్ధి ఇమిడియున్నయెడల వారి ధనరాసులకు కొదవకలుగునని భీతిచెందుతారు- ఇది లోకస్వభావము

111. సినిమా ప్రేక్షకులకు లభించే ఆనందంకంటె అవినీతిప్రసరణలే పెండు

112 అమ్మ కొట్టినా, తిట్టినా శ్రీ మ భా వ ము నశించదు

113. ఈ ఇల్లు నాది అని తలంచుట వెర్రితనము ఇంటిలో పిల్లలు, ఎలుకలు, బల్లులు, నల్లులు, చీమలుదోమలు మరి అనేక జీవజంతువులు నినసిస్తూయుంటే నీ ఒక్కరిది యేలా అస్తుతుంది?

114. దేవాలయములో గంటకొట్టతారు దేమునికి చెముడా లేక పూజారికి చెముడా?

115. ఆపుపాలు శ్రేష్ఠమంటారు- కాని పెంచడము వస్తే బర్రెపాలు చిక్కన, పోషణ ఖర్చుతక్కున అని బర్రెనే పెంచుతారు- అంటే పాల గుణమునకు విలువయివ్వరు.

116. దోమలతో బాధపడతారు కాని ప్రాంతములోని మురికిగుంటలు శుభ్రపరచరు.

117. మితముతప్పి భుజించి, వీర్లనక్తి తగ్గినదంటూ-
కాని ఆహారనియమముల వాటించరు.

118. మొక్కుబడలకోసం జీవహింస చేసేవారి
హృదయములో జాలి అనేది హఠాత్కిర్యారంభమై పారింది
పోతుంది.

119. పగటినిద్రకు కారణం సినిమాలు ప్రయాణమా.

120. హోటాలు తిండి తినేవారికి ఇల్లాలు ఆకలి
తెలియదు.

121. శోభలు రసికులవుతే గాయకులకు ఆనందమా.

122. ఉంపుడుకత్తెలమాటలకు ఉబ్బిపోతారుకాని వారి
హృదయములో దాగియున్న దొంగప్రేమను గుర్తించలేరు.

123. గృహస్తులు పగటిపూట సూర్యునికి నైవేద్య
ముగా పాలు పొంగిస్తారు- వేళ్ళలు వెన్నెలలో చంద్రునికి
పాలుపొంగిస్తారు.

124. హిందువులు తరచు సత్యసారాయణ ప్రతీక
చేస్తారు కాని సత్యమును వాటించుట గుర్తించరు.

125. దొంగలు వచ్చేది నీకొరకుకాదు- పగోపకార
బుద్ధితోకుండా నీవు కూడబెట్టిన వారిభాగమును వారు గైకొను
టకు మార్గమే.

126. ప్రజలలో నీతి కొరతవచ్చినప్పుడే పోలీసువారి
అవసరం. ప్రజలు నీతివంతులుగా ఉంటే పోలీసుశాఖ
అవసరము.

127 శాశీరక మానసిః దాఖములు, జనన మరణాది
పరివర్తనములు అను గోతులతోఁగూడిన ఈ సంసారమానుండి
విప్పించుకొనినవాడు ఉత్తముడు -

128 సననంపద అనర్థమాకారకు, భోగసమూహము
సంసారగోళమాకారకు సంపశ్చలన్నియు ఆపదలకొరకు నిర్మింప
బడినవి- అది తెలిసి ప్రవర్తించినవాడు బుద్ధిమంతుడు.

130 రాజ్యముకంటెను. వనితాసంగము కంటెను,
నిరాశత్వము అధిక సుఖమును కలుగజేయును.

130. ద్వేష అసూయాభావములకు మూలకారణము
అతి ఆశ -

131 ప్రియభావము పెరిగినకొలది ద్వేష భావము
నశించును -

132 పొరుగువారి కష్టములలో నీవు పాల్గొని
నష్టము అసూయాభావము నశించును

133 పాపరాయిత్రమాలు పెరిగినకొలది సైన్యబల
ము పెంచబడి, దేశ ఆర్థిక పరిస్థితులు తారుమారగును.

134. కుల ద్వేషములు నశించుటకు ప్రథమమెట్టు
శాఖాభేదములు తొలగించుట -

135. పుట్టబోయే శిశువు పోషకుగాను తల్లికి స్తన
ముల నిర్మించు దైవమునకు, నీ పోషకభారము తెలియదా!
అది గుర్తించక ఎన్నో మాయలుపన్ని సంపాదించి మూటలు
కట్టచున్నావు- అది నీ వెరితనముకాదా!

136. ఏ జన్మలోనో నీవు ఋణపడిన శాకీ తీర్చుకో
మని బిచ్చగాని రూపమున నీగడపకు వచ్చినవానిని గుర్తించక
పొమ్మంటే ఋణావిముక్తికొరకు మరుజన్మ ఎత్తవలసియున్నది
గనుక జన్మలసంఖ్య తగ్గుటకుగాను వెంటనే వాని మొర
ఆలకించు-

137. చీకటిరాత్రులలో దొంగలు నీసొత్తు అపహ
రించకుండా కుక్కలు మొరిగి హెచ్చరించుచున్నవి. కాని
వాటికి ఒక కవళం అన్నం వేయకుండా లోభిస్తూ యున్నావు
అది నీకు ధర్మమేనా?

138. ధర్మము తెలిసిన తనయుడుధనమునకు వెరువడు.

139. రుచికొరకు వేరువేరు పదార్థముల భుజింతురు-
ధర్మముకొరకే వేరువేరు గ్రంథముల పఠించుదురు. దానము
కొరకే వేరువేరు పూజలు చేయుదురు- దేవునికొరకే వేరు
వేరు మతము లాచరించెదరు-

140. స్వామి పాడి సేవచేయు ధర్మపరులు
స్వామి దర్శనముకోరు సర్వభక్తులు
స్వామి నీడకోరు సత్ప్రవర్తకులు
స్వామి చెంతచేరు సత్యవంతులు.

141. తల్లినిప్రేమించు తనయుడు, గురుని ప్రేమించు
శిష్యుడు ధర్మము ప్రేమించు పరిపాలకుడు, దైవముప్రేమించు
భక్తుడు-

142. ధనముకొరకు చోరులు, పరాంగనలకొరకు బారులు, ధర్మముకొరకు రాజులు, మర్మముకొరకు మనుజులు దైవముకొరకు భక్తులు నెల్లెడల నెదకుచుండురు.

143. మతి చెడి తిరుగు మనుజుడు, గతి చెడి తిరుగు భిక్షుడు, నీతి చెడితిరుగు మోసగాడు, సలిచెడి తిరుగు జారుడు

144 భుగర్భులులోని ఖనిజములు, గనులలోని ముఖలు, సముద్రములోని మత్స్యములు, వనములలోని మూలికలు, మహాత్ములలోని త్యాగములు విలువకట్ట నేరి తరచు ?

145. బీజములోని నృతము, సర్పములోని శిశువు, పుట్టిలోని సర్పము, ఘర్మములోని శలము నిర్ణయించుట దర్శనము.

146. కలెటూ దీపములు అలవరచుకొనినకొలది కండ్ల వ్యాధులు పెరిగినవి.

147. నిన్వార్థసేవ చేయువాడు, తను చేయు ప్రతిపద దైవసేవగా భావించును

148 నిన్ను నీవు తెలుసుకొనటయే దైవమార్గము.

149. భక్తి అనే పత్రము నాటి, విశ్వాసము అనే ప్రేమిని కలుగుటకు భక్తులనేన యనే పర్వముతో పెంచి, దైవమును తెలిసికొనుము

150 ఏదనికైనా తొలిగోజు ఆనందం మరుగోజు వుండదు.

151. చంద్రుడు ఉదయించినాడంటే శేష్యులకు గాంగె లకు ఆనందము.

152. ప్రభువు సోమరిపోతు అయితే సేవకులకు ఆనందము

153. తమ్ముడు తెలివిగలవాడు అయితే అన్నకు అసూయ.

154. చిల్లగింజ అరగతీసిన గంధం నీటిని శుభ్ర పరచును కలుషితహృదయుని మనస్సు త్రిప్పటదర్శనము.

155. చలిగాలిలో మంచం వేసుకుని పరుంటే చలికి బట్టలు కప్పకోవలెను. చీకటిరాత్రిలో పరుంటే గీషం అవసరం. వెన్నెలరాత్రిలో పరుంటే ఏమీ అవసరంలేదు.

156. చితుకులు ఏరుకుని వంట చేసుకుని భుజిస్తారు కడు బీదవారు గొప్పవారు యంత్రసహాయముతో వేడిని ఉద్భవించేసి వంట చేసుకుంటారు ఇద్దరికీ ఆకలి తీరుతుంది.

157. పరుండియుండినను, కూర్చుండియుండినను, నిలుచుని యున్నను, ప్రయాణము చేయుచున్నను అతిరాత్రి సే హృదయములోనే యుండును.

158. చిన్నతనములో తల్లిదండ్రులు, వయస్సులో భర్త, వృద్ధాప్యములో బిడ్డలు నీ పోషకులు.

159. పగటిపూట ప్రయాణము చేయవలెను, రాత్రి పూట విశ్రాంతి తీసుకోవలెను.

160. చమట పట్టినప్పుడు పైబట్ట తీసి గాలికి శరీరము ఆరిబెట్టవలెను.

161. చిన్నబిడ్డలను అదలించకుము. వారి లేత హృదయములకు నొప్పి కలుగును.

162. పసిపిల్లలు మంచములో ఏడుస్తారు ధనవంతులు సంపాదనలేదని ఏడుస్తారు, గయ్యాళిభార్యలు భర్త సరిగా పూజలేదని ఏడుస్తారు. గీదపిల్లలు ఆకలిబాధతో ఏడుస్తారు.

163. మంచమునకు నాలుగు కోళ్ళు త్రిశూలమునకు మూడుకొమ్మలు, జంతువులకు రెండు కొమ్మలు తేలుకు ఒకటి కొండి.

164. పరుండినా, కూర్చుండినా, నిద్రించినా, వ్యాపారిలాభం కోరుతాడు - వైద్యుడు రోగులను కోరుతారు.

165. తాడుతెగి చాద నూతిలో పడితే గేలంవేసి తీస్తారు నడిబట్ట ను రికిపట్టితే బండ్లనేసి ఇరుగుతారు. గడ్డం పెరిగితే మంగలి గొరుగుతాడు, కాని ప్రాణం పోయిన జంతువులను కుక్కలు నక్క-లపాలు చేస్తారు.

166. శేవెపాలు చిక్కి-సంటారు, గొర్రెపాలు ఎరుగు అంటారు, మేకపాలు వేడి అంటారు, ఆవుపాలు శ్రేష్ఠం అంటారు.

167. పసిపిల్లలకు దాయిపాలు యిప్పిస్తారు, దాయి భావములే శిశువుకు అబ్బురు.

168. సూర్యుడు ఉదయంకంటే మధ్యాహ్నం వేడిగాను సాయంత్రం వేళ చల్లగాను ఉంటాడు- కాని కిరణహ్నియుడు ఎల్ల కాలముల ఒకేరీతిని ఉంటాడు.

169. చిన్నచిన్న గుడిశెలలో నివసించేవారు గాలికి అరబైట పడంట్టారు. శ్రీమంతులు చీకటిగదులలో పడింటారు.

170. చీకటిబజారులో వస్తువులు కొంటే గొంగలు వెనువెంటనే గుర్తించి మీచిత్వర్యమును అపహరిస్తారు.

171. నా హీనులు పిల్లలకు సుల్లిచేయిస్తారు ప్రభుత్వము పెద్దవారికి సంతాననిరోధక ఆపరేషన్లుచేయిస్తారు.

172. పశువులు ఋతువు తెలిసికీడించును. మానవులు సర్వకాలములయందు క్రీడించును.

173. పూర్వం చేతినాడి చూచి శరీరదోషము తెలుసుకొనేవారు, ఈనాడు మల, మూత్ర, రక్తపరీక్షలుచేసి తెలుసుకొనుచున్నారు.

174. పూర్వకాలం జాతకచక్రం చూచి జీవితకాలం నిర్ణయించేవారు, ఈనాడు పొడవు, తూకం యిత్యాదివివాటితో జీవితకాలం నిర్ణయిస్తున్నారు.

175. యాత్రీకులు పుణ్యక్షేత్రములు ధర్శించుటకు ప్రయాణం చేస్తారు, వర్తకులు సరుకులుకొనుగోలుకు ప్రయాణంచేస్తారు. యాచకులు బిచ్చమెత్తుటకు ప్రయాణం చేస్తారు. గొంగలు ప్రయాణీకులసాత్తు అపహరించుటకు ప్రయాణం చేస్తారు.

176 రైలుప్రయాణీకులు అరటితోళ్ళు వ్లాటుఫారం మీద పారవేస్తారు. ఆలస్యంగా వచ్చేవారు పరుగెత్తి త్రోళ్ళు త్రోక్కి కాలుబాడేపడితారు.

177. భర్త కోపించి భార్యను కొడతాడ, భార్య కోపించి భర్తకు బదులు బిడ్డలను చావబాదుతుంది.

178 శ్రీమంతులు విమానములో కాశీకి వెళ్ళి చెద్దల హాస్తికలు గంగలో కలుపుతారు, బీదవారు ప్రాంతములోని పారుదలనీటిలో కలుపుతారు, ఇద్దరికి ప్రాప్తించే పుణ్యం సమానమే.

179 ధనవంతులు గంజువార్చిన అన్నంతిని రోగాలతో బాధపడతారు, బీదలు గంజు అన్నం తిని ఆరోగ్యంగా కాయ కష్టంచేసి ఆనందించుతారు.

180. పల్లెవాళ్ళు గోచీపెట్టుకొని నీళ్ళలో తడవ్తారు, ఆరోగ్యంగా ఉంటారు- శ్రీమంతులు వేడినీళ్ళు స్నానం చేస్తారు, మందుబెల్లులు చెల్లిస్తూవుంటారు.

181. పురుషు పురుషుడంటారు- అది ప్రసవించినవారికా? బంధుకోటికా?

182. చనిపోయినవారికి తిలోదకాలు యిస్తారు. అంటే చనిపోయినవారి ఆస్తికి భాగస్వామి అమని చెప్పడానికా?

183. దీపంలో చమురు తగ్గుతే దీపం ఆరిపోతుంది. పెట్రోల్ పైకం తగ్గుతే బంధువులు తగ్గుతారు.

184. చిన్నలబ్బాయి నెంకి, పెద్దలబ్బాయి పొగి,
బోతు, బుల్లిలబ్బాయి కొండెగాడు, చంటిలబ్బాయి గోరి
ఇందులో ఎవరు నాకు ప్రియులైనారు.

185. పశువులు వేటగానిమూచి పారిపోతవి, పక్షుల
బోయనానిజూచి పారిపోతవి, నరులు దుర్మార్గులను చూచి పా-
పోతారు, భూపతిపాలకుడు పరరాజుని జూచి పారిపోతాడు.

186. శని మహదశ వచ్చినదంటే కొందరు దానాలు
యిచ్చి తప్పించుకుంటారు, కొందరు అట్టకష్టములు అనుభ-
విస్తారు.

187. పరిరాజులు దండెత్తి వస్తున్నారంటే దేశంలో
ప్రజలు భీతితో మూసి జీవిస్తారు.

188. పరిధనమునకు ఆశించేవారుకూడా వారి ధనం
పదులు అపహరిస్తారేమోనని జాగ్రత్తపడతారు.

189. దొంగలు ఆర్జించినదానిలో ఆనోకి చెప్పినవారికి
ఒకభాగము, పరాబులకు ఒకభాగము, పోలీసువారికి ఒక
భాగము, కల్లు సారాదుకాణదారులకు ఒకభాగము ఇవ్వగా
మిగిలేది గంజనీశ్వరే సరిపోతుంది.

190. దేవాలయములు కట్టేవారిలో పాపభీతినివారణకు
కట్టేవారు మెండు.

191. వడ్డీవ్యాపారస్తులు బీదవారి నద్దలధికవడ్డీ ఆర్జించి
దానవంతులనలె బీదలకు పాపభీతితో దానాలు చేస్తారు.

192. నీలంగడిలో పదిమంది గుమస్తాలు పనిచేయుచు
గూరంటి అంగడికివచ్చేవారి సంపత్తు వానిసహకారముతో
కోల్లగొట్టుచున్నావన్నమాట.

193. పదిజులపాడికంటె పదిబరైల పాడిలాభం.

194. చేగోడీలు కొనుక్కుంటే పిల్లల ఆకలితీరుతుంది
పెద్దలపైకం వరులుతుంది.

195. త్రికరణశుద్ధిగా యుంటే గంజే గొరకడు

196. అలంకారిములు వేయిసరించినా డొక్కశుద్ధి
లేనదే గానచదు.

197. ఘోరకనులోపున్న సకలజీవజతువులలోను ఆత్మ
గాలిరూపములో నివసించుచున్నది- అది ప్రవేశించుమార్గము
గాని పెడలు మార్గముగాని కనుగొన్నవాడు యోగి- అతని
ముఖములో ఆద్వమున్నది- పరిమిబింబమనలె సమస్తము
తెలుసుకొనుచు అట్టివానికి ఆకలిదప్పులు లేవు- బాధువర్గము
లేదు ఇట్లు వాకిలి లేదు సమస్త నదీప్రవాహములు నీమ
ద్రములో మిళితమై రూపమలక భాసిల్లుచట్లుగా వాని మన
స్సులో ఏకోద్యమం యుంక ప్రమాదము చేయుచుండును.

198. చింతాకుపులుపు, కసంతాకు వగరుఅయినప్పటికి
చింతాకే శ్రేష్ఠము.

199. పలువురుప్రయాణికులు బసచేసేసరియింజమఘాని
వేరువేరుభాషలతో వారివారియోగక్షేమములను విచారించు
చుండును కానితనభవిష్యత్తు గుర్తించడు.

200 నల్లనేరేడుచాయగల మనుష్యులు ఎక్కడా
కాయరంగువారినిచూచి విచారపడతారు- ఎందుకంటే ఈ
సౌందర్యమునాకి లేక చాలిపోయినారని- తనలోనిద క్షయ
నలుపుగాయుండినను, పై చర్మముచాయగుర్తించరు-

201. ఇరుగుపొరుగువారు దొంగలవులే ఇంటిచూచి
ఆనందించులేదు.

202 తలగొరిగినా మొగొరిగినా వెంట్రుకలు పురుగు
కాని మెడనరుకులే తిరిగిబ్రతుకేలేదు

203. ప్రశ్నమువడలినదంటే విచారపడరు అనిస్వభావ
కమంటారు- మనిషి చనిపోయినాడుంటే విచారపడతాడు.

204. తామరాకురీటిలో ఉన్నంతవరకు వడలదా- తీసి
బడ్డను పెడితే వడలిపోతుంది- అలాగుననేకుటుంబీకుడు గృహ
ములోయున్నంతవరకూ ఆనందముగానేయుంటాడు కుటుంబమా
నుబాసిబైటకు వెడలినప్పుడు ఒంటరిగా బాధపడతాడు.

205. చాకలిరేవులో బట్టలు ఉతికి గంజపెట్టి ఆరనేసి
తెస్తే మనముకట్టుకుని ఆ నందిస్తాము. అటులనేమానవుడు
న్నానంచేసి వీరూధిధరించి దైవసన్నిధిని ప్రార్థించే స్థైర్యవం
ఆనందిస్తాడు

206. చమటపట్టినప్పుడు పై బట్టలుతీస్తాము- అతి
వేసినప్పుడు భుజిస్తాము అంగడికి వెళ్ళి నక్కులు బేరమాడి తెస్తా
ము ఇంటికివచ్చినాక ఇల్లాలు వెలుపల ఉంటే వంటచేయుటకు
విసుక్కుంటాము.

207. రామరామ యనిగొంతువత్తి భజనచేస్తాము
రాముడలిచ్చగానిరూపంలో సీగడపసువస్తే పొమ్మంటావు.

208. చెవులకులలుకారములు లగిలిస్తారు కాని చెవిటి
వాని చెవులలో చెప్పినను ఎనుసించక బాధపడతాడు.

209. ఆత్మలనే పదార్థముగా చూడవలెనని ఎందరో
ప్రయత్నించారు పిళ్ళలుచెనా:- నీవీవునునీవుచూడగలవా
అలాగే సీగర్భములోయిన్న సీఆత్మనుకంటికి గోచరము
కానందున ఆత్మ అనే పదార్థము నీలోలేదని చెప్పగలవా?
లేదా.

210. పరోపకారంచేశాడంటే తనభవిష్యత్తుకు నేల
గాన్నిని త్తనములువేస్తాయున్నాడన్నమాట.

211. గాలిలేక బాగపడతారు- చెట్లనీడవిశ్రమింపక
చీకటిభవనములలో చీట్లపేకలోపడి మలుగుతారు.

212. అలనాడు శ్రీరామచంద్రుడు అడవులకు వెళ్ళి
నాడంటేతండ్రిమాటజనదాటలేకకాదు పితృవాక్ సరిపాలన
కుమారాశ్రమే- ఈనాడుతండ్రికిదరువునేర్చుతారుబిడ్డలు

213. పరోపకారంచేసేవారిసంఖ్య కంటే పరులఅస్థిలప
హరించేవారిసంఖ్యఎక్కువ.

214. దివారాత్రములు కష్టపడి- చమటలుపట్టే-
తుడుచుకుంటూ, తుపాలములో సేద్యంచేసి పండించి యజ
మానివద్దకుపంటవస్తువులు తెస్తే నీవుకొంత అహోరిందినాపు-
చేనుమీదనేను తెలువేశాను నిజంచెప్పయినబెదిరిస్తాడు మరెన్ని

కట్టుబడిమించిరావలెననిపోట్లాడతాను- ఇదియజమానిలక్షణం

215. ఆవుమందలుమెన్నిఉన్నా మూడలెవకుంట్లు
తనతల్లి వద్దకు కీరుతుంది- సునకము ఎంతహారములోయన్నా
యజమానిని గుర్తిస్తుంది- పందిపిల్లలు యీ స్త్రీగాడన్నా
అన్నింటికి కడుపునింపావాలు ఇస్తుంది- అంగడివానినద్దవెన్ని
సరుకులు ఉన్నా నీవుకోరినది వెతకి తెచ్చిఇస్తాను

216. ఎలుపుకు పెద్దమనుష్యులు ఒక మార్గము
నెట్లమా ఒక ఇల్లాలునుచూచి ఈమె మహా భాగ్యవంతు
రాలు ఎందువల్లనంటే తలనింపా వెంట్రుకలు, ముఠినింపా
ఆభరణములు, చేతులనింపా గాజులు, పాదములనింపా
మట్టెలు ధరించి నిండుగా నస్త్రము ధరించి మగనివెతుకి
ప్రయాణమై అత్తవారిఇంట సేవచేయుటకు వెళ్ళుచున్నది
కొలదిరోజులలో గర్భవతిమై తిరిగి పుట్టింటికి రాగలదు

217. చీమలు బారులుతీసి ప్రయాణముచేయుచున్నవి
అంగడిలోని బెల్లంగడ్డనిండా చీమలే

218. దోమలు, నల్లులు మెండుగా యున్ననంటే గాలి
లేక నిదురపట్టక చీకటిగదులలో పరుండువారు పొండే
ఆనందం.

219. పగలు రాత్రి అనకుండా పదిరోజులు ప్రయా
ణముచేసి కాశీకి వెళ్ళి గంగలో స్నానం చేసినతరువాత ఇంటికి
వచ్చి బంధుకోటికి విందులుచలిపి, తమకు కాశీకి వెళ్ళి తట్టెను
పూర్వం సంపాదించామని ఆనందిస్తారు. కాని ఇంటి ప్రక్క-న

ఆకలిబాధతో యున్న ముసలమ్మకు గంజిజావకూడాపోయరు.

220. పులులతో వేటాడి ప్రలిమాంసం తిన్నామని, పునినోభ్యుతెచ్చి మెగలో కట్టుకుంటారు- పిల్లి వస్తూయున్న దంటే ఎలుకలవలె పారిపోతారు.

221. చిన్నతనములో ముసలమ్మలు అన్నం కలిపి తినిపిస్తారు- వయస్సులో భార్య తినిపిస్తుంది- ముసలితనంలో మురుములు మొట్లుమొట్టి తినుమంటారు.

222. నీవు నేను అనే పదము ఈ శరీర రూపములను బట్టి కల్పింపబడినవి- ఈశరీరము నశించినపిమ్మట ఈ నీవు, నేను అనే జీవులు గాలిలో మిళితమై ఏకరూపమునే దాల్చుచున్నది- ఈ బేధమంతయు ఈ కాన్పించు శరీరమునకే గాని శరీరములో దాగియున్న ఆత్మకుకాదు.

223. జానకీదేవి సకల ఐశ్వర్యవంతురాలయినను గృహస్తుధర్మం పాటించుటకే భర్తవెంట వనములకు వెళ్ళి అష్టకష్టములు అనుభవించి, భర్తకుకూడా దూరమై, పాతి వ్రత్యధర్మమును పరిపాలించి భూలోకి ప్రజలందరికి ఒకఆదిర్శ గృహిణి యైనది- ఆమె ఆనాడు అనుభవించిన బాధలకుగాను ఈనాడు ఆమెను దైవముగా ఆరాధించుచున్నారు.

224. తలవనితలంపుగా ఈనాటి మధ్యాహ్నంవేళ ఒక బౌలుడు నాచెంతకు వచ్చి నన్ను కావలించుచుని ఏడుస్తూ వుంటే జాలికలిగి ఏమి నాయనా ఎందుకు ఏడుస్తూవున్నావు అని అతి సమృతతో ఆబౌలుని ఓదారుస్తాము- అటులనే

నీధినిబోవుచూ ఆకలి ఆకలి యని గొం తెల్లి అనచే యాచకు!
మొగ ఆలకించము- ఇది మానవస్వభావము- కవిభావములొ
మార్పు కలిగిననాడు దేశములోని ప్రజలెల్లను ఆనందిముగా
జీవరూత) చేరుగలరు- అంతేగాని ఈ కళనహృదియను
కరుగనిచే ప్రజలు త్రేమముగా యుండజాలరు

225. పదుగురుస్త్రీలు బహిష్కరణకి తమ భర్తలతోపా
ములను చెప్పకుంటారు- అంతేగాని తమ నడనడికినోషము
లను గుర్తించరు.

226. పిల్లవాడు ఏడుస్తున్నాడని దిల్లి పరుగుస్తుతు
నెళ్ళి వోదారుస్తుంది- కాని ప్రక్క-రాంటి పిల్ల ఒల్లు కాలిన
దంట నెళ్ళి ఉపచరణమైనా చేయదు.

227. తమలపానులు పది నులి ఉమ్మడిస్తారు- అది
ధర్మకాదు, ఊబ్రమింగి పిప్పి పూయవలెను- అప్పుడు సీకు
జీర్ణశక్తి పెరుగును.

228. అవకాయపచ్చడితో భుజిస్తారు- సమ్మట ఒక
ముద్దలయినా పెరుగులన్నం భుజిస్తే ఆదోషం పోతుంది.

229. చామమంపలకూర మెత్తగావండి మజ్జిగ అన్న
ములో సంజుకుంటారు కొందరు- ముకొందరు నేతిఅన్నంలో
పిసుక్కుని తింటారు, దేనిరుచి దానిదే.

230. చంటిపిల్లలు చిన్నప్పుడు లాగూలో ఉచ్చ పోసు
కుంటారు- పెద్దవారు అయినప్పుడు ఎవరికీ కనుపించకుండా
మరుగుస్థలంలో పోసుకుంటారు- ఇది ఈనాడుకూడా అచార
ధర్మమే

231. పశువులు జంటలుజంటలుగావచ్చి పచ్చికబయళ్ళలో పుంగెత్తుచూ రంకెలు వేయుచూ గడ్డిమేస్తూఉంటే యజమానికి ఆనందం.

232. జీవనములు అన్నీ ప్రవహించి, ప్రవహించి సాగి పురుగుచేయున్నవి కొంటెపిల్ల లందరు సాయంత్రం బడి పదినిగానే గుంపులుగుంపులుగా ఇండ్లకు పరుగుశుతారు.

233. దుంపపసుపుకొమ్మ వేడిని తొలగించును. అవ గింజలు నీలోని అజీర్తిదోషము పోగొట్టును, చిల్లగింజ నీటిలోనిచుకిలిని విడదీయును దీపము చీకటిని పోగొట్టును. గొడ్డురాలు గర్భిణి కావలెనంటే గొండాకుపసు పరగడుపున ఎరుసగా పదిరోజులు చేదు అనకుండా పురిచెడు త్రాగ నలెను.

234. ఆనూనెతో చేసిన నంటకములు చెడిపోకుండా పదిరోజులవరకూ యుండును. పప్పునూనెతోచేసినవి మరుసటి దినమునకే ఇగిరిపోవు, దోసనూనెతో చేసినవి నాలుగు రాత్రులవరకూ యుండును కాని నేతితోచేసినవి వేడి తగ్గ గానే రుచి చెడును.

235. చిక్కుడుగింజలు ఉడకవేసి తింటారు. అది ఆరోగ్యమునకు మంచిదే కాని దానివల్ల తిన్నవారికి చిక్కులు మిక్కుటముగా కలుగును.

236. వేపగింజలు చేదు. వేయించి చూర్ణం చేసి మజ్జితో తింటే సీ గర్భములోని సకలదోషములు మటు

మాయ మప్రతవి. లేతచిగుళ్ళు అలవాటుచేసుకుంటే నోటి దుర్వాసన నశిస్తుంది. పులి లేపులు పోతవి.

237 నరుడే నారాయణస్వరూప మంటారు- నే నంటాను, ప్రతి జీవజంతువులో ఆ నారాయణ స్వరూపము పున్నది. నీవు మనస్సు నిలకడతో చూస్తే తెలుసుకుంటావు. అందుకే ప్రహ్లాదుడు స్థంభములో యున్నాడని తిండికి హితము చెప్పినాడు.

238. శంఖేశంకర యని ధ్వనిచేస్తూ శంఖం పోతు తారు, మెడలో లింగ కాయ ధరిస్తారు- ఆలింగం నున్నది రాతిమక్క- అయినను దైవభావముతో ధరించినారు ఏదా? అట్టివారుకూడా ఎన్నో కష్టములు అనుభవించుచున్నారు- వారి జీవితములుకూడా ముగియచున్నవి- ॥ 239 ॥ మనము గ్రహించవలసిన ముఖ్యవిషయం దోమలోకూడా యున్న ఆ దైవము ఏదోరూపములో మనయందగుట- యుండగా ఈ మాయవేషములు ఎందుకు నాయనా?

239. సర్వ జీవరాసులకు వేరువేరు పోషకపదార్థములు దైవముచే సృష్టించబడినను, దునుల కొరకు బాధ పడుచున్నావు. ఆ దునులే నిన్ను దొంగతనము, లంజతనము, అసూయ, ద్వేషభావములతో అసత్యప్రసర్తకునిగా మార్చుచున్నది గనుక తృప్తితో లభించినదానిని దైవప్రసాదముగా అనుభవించు.

240. ఈర్ష్య, ద్వేషము, అసూయ ఇత్యాది లక్షణములను విడనాడుము.

241. ఒకనాడు నీకు తిండి లేకపోయినందున యితరులనుదూషింపకుము- అది నీపూర్వజన్మదోషఫలముగాభావించి జావికడ నీళ్ళుత్రాగి త్రుప్తిచెందుము

242 రాజాధిరాజులుసూడా రాజ్యములు పోయి దీనులై తిండిగింజలకు సాధపడినవారి చరిత్రలు యెన్నో విన్నాము- అందువల్ల మనము నేప్పుకోవలసిన ముఖ్యవిషయము ఏమనగా శిరులు చెప్పరావు, చెప్పిపోవు గనుక కలిగినప్పుడు గర్వించక పోయినప్పుడు విచారపడకుము.

243 బీవి అంటే ఒక సూక్ష్మ రూపములో నీటి బిందువుగాని వెయ్యోనంతు పరిమాణముగల అగోచర వస్తువు. దీనినే తెలుసుకొనలేక కేలాది గ్రంథములకు పఠించుచూ పండితుల సేవచేయుచూ దేశాటన చేయుచూ మతిచెడినవానినలె కొందరు గుహలలోను, నదీప్రాంతములలోను, అటవీలలోను తిరుగాడుచూ లభించిన పదార్థమును భుజించుచూ, లభించనినాడు వాయుభక్షణచేయుచూ దేశము నలుమూలలా వెదకి నుచూ అమవశ్యకములను విడనాడి గోనీపాత ధరించి అక్షయపాత్రతో నీ గడపన నిలిచినయోగి పుంగవునికి సమర్థులుచేసి అతిథి-అభ్యాగతులనొనర్చి, దైవమే ఆ స్వరూపములో నీకు ముక్తి కలుగచేయుటకు నచ్చినట్లుగా భావించి అనందించు. అంతేగాని అగౌరవ భావముతో ప్రవర్తించకుము,

244. సకల వశ్యకములు క్షణభంగురములు- ఉదయము ఉదయించిన సూర్యుడు సాయంత్రం అస్తమించినట్లుగా తరలిపోవును.

245 ఈ జీవితకాలము ఒక పగలుగాను ఎవరూము
ఒక నిద్రగాను భావించినవాడు జ్ఞాని.

246, ఈ శరీరములోయున్న సమస్తనాడులలో ఏ
ఒక్క నాడికి ఆటంకము కలిగినా ఈ జీవితమునకు భంగము
కలుగునుగదా! అటులనే మీ రాజ్యములోని ఏ ఒక్క సేవికి
బాధ కలిగినను దానిదోషము రాజ్యాధినేతదిగా భావించి
రాజ్యపాలన చేసినవాడు ప్రభువుగాని మిగతావారందరు
రాక్షసులనే భావించవలసి యున్నది. ఇది గొప్ప ఆదర్శ,
భావముగా తలంచి ప్రతిమానవుడు తన సంతతివారితోను ఈ
సేవకులయందు ప్రవర్తించవలెను.

247 దివారాత్రములు అనక ఎల్ల వేళలయందు దైవ
సేవచేయు భక్తులు వున్నారు అట్టివారికి ప్రతిరోజూ ఆకలి
దప్పికలుఉండినను వాటియందు మనస్సుపోకుండా భ్యాసనిష్ఠ
లోనేయుండి ఆ పరమాత్మ పాద సేవ చేయుచున్నారు. వారి
సాధారణముగా వారి విషయములు ఇతరులకు చెప్పరు.
ఇతరులకు తెలిసి అడిగినను అడంబరముగా తెలియనివ్వరు.
అట్టివారిలో కొందరు ఆశ్రమములలో తలదాచుకొంటారు.
ఒకరిని అరించరు. ఒకరిసొత్తుకు ఆశపడరు- ఎవరై నాస్తివై నా
ఆహార పదార్థములు యిస్తే, దైవప్రసాదముగా భుజించి
అనందించుతారు.

248. చీకటి రాత్రియందుగాని వెన్నెల రాత్రియందుగాని భేదములేకుండా నిద్రపోక ఎల్ల వేళలా ఆ దైవ
నామస్మరణ చేయుచు ఆశ్రమములలోయుండి ఆకలిబాధకు

గాను ఆకులు, పుష్పములు ఇత్యాదివి భుజించువారు పలువురు ఈనాడు హంపూదేశములో పలుప్రాంతములలో యున్నారు. వారిని గుర్తించునాచు కరునైనారు.

249. ధనసంఘము శీకటిబజారుల నెంటు పరుగులిడి ధనము సంపాదించి మూటలుకట్టి నంగనాలవలె ఆమాయకుముగా మాట్లాడుతారు- అందుతే గొంతిక్కాయ కొరికి వేస్తారు.

250. చితుకులు దొరకక తిండిగింజలు నీళ్ళలో నాన వేసుకొని తినేవారు ఉన్నారు. శ్రీమంతులు వేడినీళ్ళతో స్నానం చేస్తేనేగాని భోజనముచేయరు,

251. పరాంగనలు గుఱిగూడి గురగురలాడుకొనుచున్నారంటే వింత తన భార్యకూడా ఆగంపులో వుంటే చీవాట్లు పెడతాడు- కాని తను నాయంత్రం స్నేహితులతో కూడి చీట్లపేక ఆడి వట్టిజేబులతో ఇంటికివస్తాడు- భార్య కూరలు తేలేదంటే గురగురలాడుతాడు. ఇది మానవ స్వభావము.

252. అడవిజంతువుల పోషకవస్తువులు అడవులలోను నీటిజంతువుల పోషకవస్తువులు నీటిలోను లభించును - కాని సే పోషకవస్తువులను నీవు గుర్తించక, పురులుమరిగి, ఆశ పెరిగి ఆధర్మ ఆచితమార్గములతో కడుపు నింపుకొనుట అన్యాయము.

253. జీనాత్మ, పరమాత్మ, అంతరాత్మ అంటారు - ఇవి

అన్ని ఒకటే- వేరువేరు సమయములలో వేరువేరు స్థానములలో వేరువేరుగా పిలువబడుచున్నది.

254. ప్రభువులు కేలాదివండు సమావేశమై ప్రభాక్షేమముచేత నాగ్నివాచములు సలుపుతారు- అందరు స్వార్థపరులే.

255. సూర్యుడు హస్తమించినాడంటే చంద్రోదయ కాలమైనదన్నమాట- రాజు మరణించినాడంటే యువరాజుకు పట్టాభిషేకదినం వచ్చినదన్నమాట.

256. ఈరోజు సాయంత్రం గురువుగారు పాఠం చెప్పి లేదంటే ఆయన కడుపులో శూలకొప్పినికాక తో ఉన్నారన్నమాట- శిష్యుడు పాఠం రాలేదంటే నిమగ్నమై యెక్కువైనదన్నమాట.

257. తొలిజామున నిద్రలేచి స్నానంచేసి సంధ్యా వందనముచేయువారు అరుదైనారు. కాఫీగ్లాసు చేతబట్టి పండుపుల్ల కోసం ఎదురుచూస్తారు.

258. చంద్రోదయకాలములో పక్షులు వాటినివాసములకు తిరిగి వెళ్ళుచుండును. మంత్రిలు వారి కార్యస్థానములను వీడి వారి గృహములకు వెళ్ళుచుందురు- బడిపిల్లలు ఇండ్లకు వచ్చుచుందురు- తల్లులు బిడ్డలకు ఆహారములు వండుదురు- చాకలి రేపుచుండి ఉతికి అరవేసిన బట్టలు తెచ్చును- తల్లులు దీపారాధన చేయుచుందురు- దోమలు ముసురుచు.

259. పలువురు శ్రీమంతులు గుమిగూడి వర్తకాభివృద్ధి మార్గములను అన్వేషించుచుండఁగూ కాని బీదలు కడుపు నిండా భుజించుమార్గము తలపెట్టరు.

260. చెల్లకు పూవులు పూచినవంటే కాయలుకాయు తరుణము వచ్చినదని తెలియును - అవు ఎద అయినదంటే ఆంబోకు చెంతకు తోలుకు పెట్టుదురు - కుర్రవాడు నిద్రపోలేదంటే కస్తూరిమాత్ర సేస్తారు.

261 చలిచీమలబాడలవలె సైనికులు కూడా బాదులుబాదులుగా యుద్ధభూమిలోకి ప్రవేశించి హతులగుచున్నారు - వారు వారి కుటుంబరక్షణ, బంధుప్రేమలు వదలి రాజ్యధర్మంగా భావిస్తారు. కాని రాజయొక్క పరిపాలనా దోషములను పాటించరు.

262. ఈనాడు దేశములో ప్రజలు ఆకలిబాధ పడుచున్నారంటే దోషం మూడువంతులు శ్రీమంతులది. ఒక వంతు పరిపాలకులది.

263. చిన్నచిన్నపిల్లలు బంటులాడకొనుచూ ఆనందముతో తిరుగుచుందురు శ్రీమంతులు మెడనిండా నగలు ధరించి బంధువులకడకు నేగుచుందురు. వ్యాపారస్తులు నెల్ల వారినంటితే వారి అంగళ్లు తెచ్చి వివిధపదార్థాలు శుభ్రపరచి విక్రయించుదురు. భక్తులు దేవాలయములకు వెళ్ళి పూజలు సల్పుచుందురు. కర్షకులు నాగళ్ళుతీసుకుని చోచోయనుచూ సేద్యము చేయుచుందురు. కాని ఈమెస్థితులు నేడు తారుమార్చినవి.

264. నవనీతియు అనగా కొబ్బరిమాన కాచి దానితో
మరియితర పదార్థములు కలిపి చల్ల చేసినట్లుగా నివ్వముతో
చిలుకుతే మీగడవలె కరుడుకట్టి తయారుగును- అది చాలా
వ్యాధులను నివారణచేయును, అటులనే సోమరిపోతులను
గురువులునూ విద్యావంతులుగా చేయుదురు

265. బెల్లం, బెల్లం అంటారు- బెల్లం తీసి అంటారు-
ఆతీపిదనము సృష్టిలోనే దై నము చెరకుగడలో కలుగ చేసి
నాడు- ఆ చెరకుగడ చిదుగకొట్టి పిప్పిత్రిసి రసం ఎండుబెట్టి
ఘనీభవించేస్తారు, వంటలుకూడా న డుతారు కాని కఠిన
హృదయం మార్చలేరు.

266. ఉశ్శిరికాయలు ఉడకబెట్టి మరబ్బ చేస్తారు-
పువ్వులుఎండుబెట్టి పానకములోవేసి గులకందచేస్తారు, నారింజ
కాయ రసంపిండి అందులో పంచదారవేసి కాచి మరబ్బ
చేస్తారు- చింతపండు పులుసుతో పులిహారచేస్తారు ఇన్ని
చేస్తారు కాని మఱ్ఱనిమనస్సు మార్చలేరు.

267. పిల్లి పిల్లి అని తోలుతారు- ఎలుకలబాధ
పెరిగినప్పుడు పిల్లి రావడంలేదని తలుస్తారు.

268. దోసకాయ ఉడకవేసి పచ్చడిచేస్తారు- కర కా-
యలుచితుకకొట్టి సిరా చేస్తారు- గోంగూరఉడక పెట్టి పులుసు
చేస్తారు- కవిరిరాసి తాంబూలము వేస్తారు- చెప్పలు చిరిగి
పోకుండా నాడాలువేస్తారు- విశనకర చిరిగిపోకుండా చుట్టూ
గుడ్డ కుడతారు- సోమరిపోతుకాకుండా కాలికి కడియం
వేస్తారు.

269. చింతచిగురుపులుపు, కంధకుగద, వేపాకుచేడు
బెల్లం, పంచదారశీశి, పొగరుబోతు ఆంబోతుకొమ్మలువాడి.

270. చీమచిలుకుమం లే కొందరునిదురమంచంనుంచి
లేస్తారు- మరొకొందరు కుక్కలు మొరిగినా లెగనను.

271. గనలక్ష్మి ఇంటికివస్తేఎందుకువచ్చావు అనిఅడుగుతారు- ఆకలిబాధతోవచ్చానంటే బొమ్మంటారు మీ ఇల్లుబుగారం చేయడానికి వచ్చానంటే చాపవేసికూర్చోమంటారు.

272 సరిపిల్లలుముద్దు, బడిపిల్లలుకొంటి, బాలుగు అల్లరిచేస్తే ఆనందించు- వయస్సువచ్చినవారు వస్తేమీ పెళ్ళి ఎప్పుడుమాకు పప్పులన్నం ఎప్పుడు పెడతావని అడుగుతారు. పెద్దవారు వస్తేనుగవారు ఇట్లోలేదుమీ చెప్పమన్నారు అని అడుగుతారు- ముసలమ్మ ఇంటికివస్తే మనుషులు చెవులు పట్టుకునిఆడిస్తారు- అమ్మవస్తాయంటే ఎదురు పెళ్ళిచంక నెక్కుతారు- భర్తవస్తాయంటే పరుకెత్తిపొయ్యి రాజేస్తారు - కాఫీకాస్తారు - ఇవి ఈనాటిముచ్చట్లు.

273. చిలగడదుంపలు వస్తే ఉడకవేసుకు తింటారు - మామిడికాయలువస్తేపచ్చడిచేయమంటారు - అరటిపళ్ళు వస్తే పండుతినితోళ్ళు అవులకు వేస్తారు- పాములవాడు వస్తూ వున్నాడంటే అమ్మకు అడిగిబియ్యం తెచ్చిపామును ఆశించమంటారు- ఇవి చిన్నపిల్లల లక్షణములు.

274. అయ్యో రామాయని ఏడుస్తాయంటే పిల్లలు చీపుపై నెక్కి జుట్టుపీకుతారు.

275. చలి అని దుప్పటి కప్పుకుంటే చమురు పోయడం లేదాయని దుప్పటి పీకుతారు.

276. చన్నీళ్ళు స్నానంచేస్తే చలిఅంటారు- వేడినీళ్ళు స్నానంచేస్తే కత్తెలు దొరకడంలేదంటారు- కాలువలోస్నానం చేస్తే కాలుబారి పడతావంటారు- బుట్టకట్టుకుని స్నానంచేస్తే ఒల్లు సరిగా తడవలేదంటారు- తలకు చమురు ఎక్కిపోతే స్నానంచేస్తే తలచమురు వంటినిండాకారిన దంటారు

277. చెముడు చెముడంటారు, వినపడు లేదంటారు. వినా వినపడలేదంటారు. వృద్ధులు

278. చలికాలములో ఆకలిబాధ తక్కువ- వేసవి కాలములో ఆకలి దప్పికలు ఎక్కువ- ఎందువల్లనంటే సూర్యుడు లేజోవంతముగా యున్నకొలది జరరాగ్ని పెరుగుచుండును. అట్లు పెరిగిన జరరాగ్ని చల్లారుటకుగాను ఆహారములు అవసరము. త్రాగినజలము చమటరూపముగా రోమములద్వారా శరీరములోనుండి బయటకు వెడలును. అందువల్ల గర్భములోని తడి తగ్గి దాహము కలుగును అట్లు కలిగినప్పుడు మనము జలముత్రాగి భర్తీచేస్తూ యున్నాము. అటులనే సర్వజీవజంతువులు వేసవికాలములో అధికముగా నీళ్లుత్రాగును.

279. నారాయణనామముతో దైవమును స్మరించుచున్నాము- నారాయణ యనగా 'నా' జన్మకు మూలకారకుడైన, 'రాయణ' అనగా పదార్థము అని భావము- ఆ పదార్థమునకు రూపము లేకపోయినను మనోలగ్నతకారకు

ఒక పురుష ఆకారమును కల్పించి ప్రార్థించుచున్నాము. అ
నా లాయణునికి ముగ్గుగుభార్యలని, ఒకరు సోస్వతి, రెండు
లక్ష్మీ, మూడు అగ్ని యని చెబుతారు. ఈ విధముగా.
కల్పింపబడి కపునచే వర్ణనచేయుచూ వేలాది గ్రంథములు
అవతరించినవి ఇదియంతయు మనోలగ్నతకొరకు నిర్మింప
బడినవే అయినప్పటికీ, మూఁజనులు వాటినే ఆధారముగా
చేసుకుని చరిత్రలు, కథలు, నోమలు, వ్రతములు ఇత్యాదివి
ఊర్జవించినవి- కాని వానిని విమర్శించుటకంటె దైవమును
ఏదోఒక భావమున గుర్తించు చున్నందుకు ఆనందింపండి.

280. మారణయంత్రములు వేలాదికములు- ఒక
దానికంటె మరిఒకటి అధికశక్తితో, అధిక ప్రజానీకమును,
అధిక ఆవరణలో, అధికవేగములో భస్మము చేయునవి.
ఇందువల్ల సంప్రాప్తమగునది ఆనందముకాదు- అసూయ,
పగ, ద్వేషము ఇత్యాది గుణములకు స్తోమత ఇవ్వబడు
చున్నది- మీరే గుణవంతులవుతే ఈ విధానమునకు స్వస్తి
చెప్పి ప్రేమభావమునకు శౌరవముయిచ్చి ఆచరించి ఆనంద
ముగా జీవితకాలము గడుపుతారు.

281. ప్రభువులు వేలాదిమంది పరిపాలించినారు-
మరణించినారు- వానిస్థానములను క్రొత్తవారు అలంకరించు
చున్నారు- అటులనే ప్రతిగృహములోను ప్రతిస్త్రీ సంతాన
వతియై ఆనందించుచూ తన కర్తవ్యము పూర్తికాగానే
మరణించు చున్నది. తనబిడ్డలు తిరిగి సంతానవతు లగు
చున్నారు- ఈవిధముగా కాలచక్రము తిరుగుచున్నది.

282 వృక్షములు పలుశాఖలతో విస్తరించి పుష్పాలు ఆకులు, కాయలు కాచి పండిన ఆకులను రాలిచూ తీరిగి క్రొత్తఆకులను పొందుచున్నవి. పుష్పములు ప్రతిదినము సూర్యోదయకాలమునకు వికసింపుచున్నవి- అవి ఛెట్టుకు అలంకారమును కలుగి చేయుచున్నను, కొన్నిజాతులపుష్పములను ప్రిజలు త్రుంచి శిరస్సులలోను, దైవవిగ్రహములవద్దను పెట్టి ఆనందించుచున్నారు. కాయలు పండ్లు స్వచ్ఛజీవజాతువులేగాక మానవులు అనుభవించుచున్నారు. ఇట్టి వృక్షములకు శక్తిని కలుగి చేసిన ఆమహాశక్తి నే ఆదిశక్తి అంటారు- దానినే వివిధనామములతో ఆరాధించుచున్నారు.

283. పలువురు ప్రిజలు తమ ప్రజ్ఞేములలోని పోషక వస్తువుల అన్యప్రాంతములకు రవాణా చేయుచున్నారు- అది సరియైన విధానముకాదు- పరిప్రాంతములలోను అచ్చటి వాతావరణమునుబట్టి అచ్చటి జీవులకు అనువైన పోషక పదార్థములను దైవము సృష్టించియుండిగా రుచులు మరిగి వాటిని నిరసించి అన్యప్రాంత వస్తువులను దిగుమతి చేసుకుని అనుభవించుచున్నారు- అందువల్ల తలవని ఆరోగ్యదోషములు వ్యాధులరూపముగా వృద్ధి చెందుచున్నవి- గాఢక దైవప్రేరితముగా ప్రాంతములో ఉద్భవించిన పదార్థములనే కృషిచేసి అధికముగా ఉత్పత్తిచేసి అనుభవించుట సక్రమ మార్గము.

284. భూలోకములోయున్న సర్వజీవులకుపోషక వస్తువులు పేరుపేరుగా దైవమునిర్మించుటలో ఒకవింతయున్నది చిన్న జంతువులను పెద్దజంతువులు భవించుచున్నవి. దోమలను

బట్లులు భుజించుచున్నవి- కప్పలను పాములు భుజించుచున్నవి ఇచ్చేవిధముగా పరి పరి స్వభావనై జమాలను దైవము నిర్మించి యున్నాడు, కాని మానవుడు తను బలశాలినని అక్రమ మార్గములను అవలంబించి అనేక జీవజంతువులను చంపి వాటి మాంసమును భుజించుచున్నాడు- ఇందువల్ల రజో తామస గుణములు పెరుగుచున్నవి.

285. దంశములు పెరిగిన మదవులేనుగులు అందు ముగా అడవులలో తిరుగుచుండ, వాటిని బలత్కారముగా బంధించి మానవులు తెచ్చి వాటి సహకారముతో అనేక కార్యములు చేయుచున్నారు- పులులను వేటాడి చనిపోగా వాటి చర్మములను తెచ్చి ఆనందించుచున్నారు. మేకలు, గొర్రెలు అమితముగా సంతతి చేయుచుండగా వాటిని చంపి భుజించుచున్నారు. ఇట్టి లక్షణములుగల మానవుని ఏమని పిలువవలెను.

286. తులసీవనములో సంపెంగచెట్టు వేసినయెడల ఆ సంపెంగపుష్పముయొక్క వాసన తులసికికూడా లభించును గాని పల్లెను చెట్లమధ్య మొలచిన గడ్డికి ముళ్ళు పుట్టవు.

287. ప్రజాపతి పరిపాలించినప్పుడు పరిపాలన ఒక మార్గమున నడచును- అట్లుగాక ప్రజాపతిపాలన నచ్చినప్పుడు ఒకనాడు త్రాగిడు నిపేధము, మరిఒకనాడు ఉచితముగా మారుచుండును.

288. అంటరానితనముతో అనుగంటిన కులముల వారు నేడు హరిజనులుగా భావింపబడి వారికి ప్రత్యేకసౌకర్య

ములు, అధికారము కల్పింపబడుచున్నవి- ఒకనాడు బానిసలుగా పరిగణింపబడినవారు కూడా స్వతంత్రజీవులైనారు- ఇటులనే ప్రజలలో భావములు మారినప్పుడల్లా వేరు వేరు ధర్మములు ఆచరింపబడును.

289. చిలుకలు పంజరములలోను, దొంగలు ఖైదీలలోను బంధింపబడుచున్నారు- ఆ విధముగా బంధింపబడినవారందరు అత్యస్వదూపులే అయినను వారి జన్మ ప్రావృణమువల్ల లభించిన శిక్ష. అలనాడు రుక్మిణీదేవి శ్రీకృష్ణుని వరించినను అమెకు కలిగిన ఆటంకములవల్ల శ్రీకృష్ణునిచే అపహరింపబడి బంధిగా వెళ్ళి కోరిన భర్తను పొందినది అది ఆనందముతో కూడిన బంధిభానా. ఇవి అట్లుకాదు. ప్రజలు తమ ఆనందముకొరకు చిలుకలను బంధించుచున్నారు చిలుక పలుకులు మానినయడల వాటికి ఉద్యోగప్రాప్తి చెడిదికాదు. ఇకను దొంగలు బంధింపబడినారంటే శ్రీమంతులవెడ వారికి గల ఉర్బాభావమే ముఖ్యకారణము, ఈ ఉర్బాకు ముఖ్యకారణము వారి పేదరికము. వారి పేదరికమును శ్రీమంతులు గమనించి ఆదరించిననాడు ఈ దొంగతనములు, దోపిడీలకు తావు వుండదుకదా! ఆ విషయములను గమనించి పరిపాలించినవారు అలనాడు రామచంద్రుడు- అందువల్లనే ఆయన కీర్తి నాటినుండి నేటివరకూ ఆ బాలగోపాలము చెప్పుకొనుచున్నారు- అట్టివారు ఎవరైనా తిరిగి లభించేపర్యంతం వాటికీర్తి ప్రతిష్ఠలు ప్రతినారు వింటూనేవుంటారు.

290. నారాయణ నామస్మరణ చేయువారందరు దైవభక్తులు కారు- ఎందువల్లనంటే ఆ నారాయణుడు వారిఆత్మ

లోనే యుంటే అది పౌరుసుకొనక నామస్మరణచేయుచూ,
గంతులు చిందులు వేయుట నెర్రెతనమా? పిచ్చితనమా?

291 పచ్చిపులుసులుంటే చింతపండు పిసికి పిప్పులు
తీసివేసిన పదార్థము- ఆ పదార్థముతో స్త్రీలు అనేక వంటక
ములు చేయుచున్నాగు- అయినప్పటికి దేనిరుచి దానిదే.

292. ఒక బీరకాయ ఇగురులో ఉప్పు కారం మాత్రం
వేస్తారు- అది వేయకుండా రుచిండు. అటులనే ప్రతి
మాటలోను ఒక చమత్కారపదము వాడతారు- అప్పుడు
శ్రోతలు ఆనందించి ఉబ్బిపోతారు.

293. పెరటిలో పండిన పంకాయకూర, వీధిలోకొన్న
దానికంటె ఎంతో రుచిగాను, కమ్మగాను యుండును. అది
యునుగాక మా పెరటిలో పెంచినదనే ఆనందంకూడా ఉన్నది
కదా. ఈవిధముగానే బజారునంచి తెచ్చిన మిఠాయిల
కంటె ఇల్లాలు పండిన పదార్థములు రుచిగాను హితముగాను
యుండును.

294. శృంగారం శృంగారం అంటారు- పచ్చని పసుపు
కాళ్ళకు వ్రాసుకుని, తలకు చమురుప్రాసించువ్వి, ఒంటినిండా
బిళ్ళగోచీపెట్టి బట్టకట్టి కండ్లకు కాటుక పెట్టి కుంకుమ గొట్టు
పెట్టుకుని ఇల్లాలు నాయంత్రెంవేళి వీధిగుమ్మంకడ నిలుచుంటే
ఆ ఇంటికి ఎంత శృంగారం- అవి ఈనాడు పోయినవి.

295. నిర్మలమైన హృదయముతో పరస్మీలకు తల్లు
లుగా భావించేవారు ఈనాడు కరువైనారు- వారి వృష్టి

ఆమె ధరించిన ఆభరణములవంకే ఉంటుంది- అవకాశము దొరికితే ఆమెను అపహరించవలెనని భావనయేవారికి.

296 జగత్ జనని అంటారు. ఈ జగత్తులో ఆమె కూడా ఒక భాగమేకదా! అట్టితరి ఆమె ఎవరి సంతతి?

297. చలువరాతి విగ్రహములు తెచ్చి మా గురుదేవ మని పూజలుచేస్తారు ఆ విగ్రహములు రాతిలో మింగిబడి యున్నప్పుడు గమనించినవారు లేరు.

298 పలువురు పెద్దమనుష్యులు ఒక మార్గమున బోవుచూ ఈ గ్రామములో చింతచెట్లు జాస్త్రీగాయున్నవి- చింతపండు అధికముగా దొరకవచ్చును. కాని ఆచింతపండు సహాయముతో ఎల్లరకు ఉపయోగపడు వృత్తులు చాలా వున్నవి- వాటిని ఈ గ్రామస్తులు ఆచరించుతే వారి గ్రామ దరిద్రం పోతుందన్నారు.

299 తుమ్మశగురు తుమ్మచెట్లకుండి ప్రవించు బంక- అది అనేకవిధముల ఉపయోగపడుచున్నను లెక్కచేయక తుమ్మచెట్లను నరికి వంటచెరుకుక్రింద వాడుచున్నారు.

300 పరోపకారబుద్ధితో సిగడపకు వచ్చిన అభాగ్యునికి విచ్చమిచ్చి వాని దరిద్రవిముక్తికి తోడ్పడుము.

301. నెమలి ఈకెలు తెచ్చి కాల్చిన భస్మము ఒక సీసాలో నింపియంచండి- ఎవరైనా చాము కరచినదంటే ఆ భస్మము తెచ్చి పొగవేయండి- అరగంటసేపులో ఆ విషము హరించి రోగి స్వస్థుడు కాగలడు.

302. దోస కా యకూరలో పప్పు కలుపుకుని తింటే నీ ఆరోగ్యము అభివృద్ధి చెందును.

303. చీకటిర్మానులలో ఆరబైట పరుండకుము.

304. కాకరముగ చేతు- అందుకుగాను పప్పులో నంచుకుని తినవలెను.

305. అందని చెల్లపండ్లను కోయుటకంటె అందేచెట్ల పళ్ళు ముందు కాపుకు వస్తవి గనుక వాటిని భుజించు.

306. చిలగి ఒమంపలు ఉడక వేసుకొని తింటే మేహ శాంతి వస్తుంది.

307. హారతికర్పూరం తెల్లగా యున్నది- కాని వెలిగించినప్పుడు అగ్నిబ్యాళలతో వెలుగును- కొలదికాలములో హరించిపోవును- దుర్మార్గుడు మంచిదుస్తులు వేసి సత్ సంగములతో తిరిగిచను అనకాశము కలిగినప్పుడు వానిలో దాగియున్న గురభ్యాసము అగ్నిబ్యాళలవలె వెలువడును.

308. నవమిరాసు ఏ పనిచేసినా కలిసి రాదంటారు- అష్టమి నవములు అంటరాదంటారు- శ్రీరామనవమికోజన అంతా శేనుకలు జరుపుకుంటారు.

309. చంద్రోదయము కాగానే ఇల్లాలు దీపాలు వెలిగిస్తుంది- దేవాలయములలో పూజారులు భక్తులకోసం ఎదురుచూస్తాయంటారు.

310. చవిటినేలలో పెట్టిన విత్తనములు మొలవవు. అటులనే మొద్దలబ్బాయిలకు పాఠాలురావు.

311 చింతదిగురు ఉడకబెట్టి బెల్లంకలిపి వుండలుచేసి పసిపిల్లలకు పెడితే వారి రక్తములోయున్న దోషములు పగ పంచలైపోతవి.

312. జామాకు పసరు తెచ్చి కాళ్ళకుడుద్దకంటే సంజు వ్యాధి నయమవుతుంది.

313. తులసిరసం తీసి దానిలో తేనెకలిపి త్రాగుతే పక్షవాతరోగం నయమవుతుంది.

314. గొండాకు పసరు తెచ్చి నడుముకువ్రాస్తే మూల నున్న నడుమునొప్పి హరిస్తుంది.

315. పచ్చిఆముదములో పసువ్రేలిపి తలంటుతే తల వెంట్రుకలు లేనివారికి కలుగుతవి.

316. ఆకలి జాస్తీగా యున్నవారు పరగడపున రెండు దానిమ్మచిగుళ్లు తింటే తగ్గుతుంది.

317. చలువరాతి విగ్రహములతోను; నల్లరాతి విగ్రహములతోను, కంచువిగ్రహములతోను దైవారాధన చేయుచున్నారు- కాని భక్తులు వేలాదిమంది భాద్రపదశుద్ధ చవితిరోజున ఆనందముతో కుమ్మరిచే సృష్టింపబడినవినియక విగ్రహములను తెచ్చి పూజించి చక్కగా భుజించి పిమ్మట ఆ విగ్రహములను జలమయం చేస్తూ యున్నారు. ఇట్టి విగ్రహము లన్నియు మానవుని ముక్తిమార్గమునకు అంటిలుగా ఉపయోగపడుచున్నవి.

318 వైష్ణవులలో చాలా తెగలు ఉన్నవి. వారందరు చక్కాంతాలు చేయించుకుంటారు- అట్లా చేయించుకోని

వారి చేతిలన్నంకుడా తినరు. ఇట్టి అడ్డంకులన్ని పెట్టుకుని వారిలోవారు తగాదాలు పెంచుకుంటున్నారు- ఇది మానవ స్వభావముద్రా- ఇది గొంగుస్వాములవారు నిర్మించినశాసనం- ఈ శాసనం పాటించనివారు ముక్తి పొందరా? ఎక్కడి విచిత్రం. ఇట్లే అనేక సూర్యవేదాలతో ప్రజలు మోస పోవుచున్నారు.

319. చిత్రాలు వేలాది నిర్మిస్తున్నారు- వాటిలో చాలావరకూ ప్రాపంచికభోగాలకు సంబంధించినవే. అందువల్లనే వేటికాలపు ప్రజలు ఆకర్షింపబడి ఆనటనలను అలవరచుకొనుచున్నారు- ఒక అమ్మాయి రెండుజడలువేసి నటించిందంటే ఆ నిత్యప్రదర్శన మధురోజునంచి అది వారు ఆచరించుచున్నారు- ఒక నాట్యకత్తై రవికమెనె షెద్దదిగా నర్తకినదంటే అందరు అదే పాటిస్తున్నారు. కాని మంచిమార్గములు అలవడుట లేదు- ఇది ఈనాటి కాలమహిమ.

320. బహుచూరమునుండి ప్రయాసపడినచ్చినారంటే బుద్ధుక్రేమలంటారు- అది నిజంకాదు- బంధువులు శ్రీమంతులు అవుతేనే నెత్తారుగాని దగ్గరలోయన్న బీబంధువుల ఇంట్లో అక్కరలకు క్రేమతో ఆహ్వానించినా నెత్తరు- దూరపు శ్రీమంతుల ఇండ్లకు వెళ్ళి కానకలుకుడా చూచి వించి నస్తారు ఇది ధనమహిమ.

321. పరోపకారబుద్ధిగలవారు వారి వద్దయున్న ధనమును దానములు చేయుచూ ఆనందించుచున్నారు. శ్రీమంతులు వారికి కలిగినదానిని వారి సంతానమ-వారికి కలుగజేసి

ఆనందించుచున్నారు- అంతేగాని మరుజన్మకుద్ధికి వినియోగించుటలేదు.

322. పసుపుతో కళశమునుచేసి పూజిస్తారు ఇందు ప్రధానము కళశమా? పసుపా?

323. చిన్నచిన్న గుడిశెలు వేసుకొని జీవించేవారికి యున్న అనందం మిద్దెలలోవారికి యుండదు.

324. మోపకారనేన గమ్యముగా భావించినవారు నేటికాలములో కరువైనారు.

325. చెలికాడు చెలికాడు అంటే లోటి సహవాసి- అలాగే చెలికత్తెలుకూడా యున్నారు- వివాహకాలములో వారు కోరు భర్తనుగురించి చెలికత్తెలద్వారా పెద్దలకు నెరుకపరుస్తారు.

326. నలుగుపెట్టుకు స్నానంచేస్తే వంటికివ్రాసిననూనె పోతుంది- పసుపువ్రాసి నలుగుపెట్టుకుంటే శరీరము ఛాయ పస్తుంది. సబ్బువ్రాసి లోమితే చమటకంపు పోతుంది.

327. సంభావనమునకు ఎదురుచూచేవారల్లా ఆశీర్వాదిస్తారు- వారి ఆశీర్వాచనములు నామమాత్రములే.

328. పలువిధముల దేశప్రజలు ప్రభుత్వ చర్యలను గురించి విమర్శిస్తారు- కాని పరిపాలించేవారి బాధ గుర్తించలేరు.

329. దౌడదశినాడు బ్రాహ్మణులకు సంభావన

ఇస్తారు- అది చెడ్డకోరికని దోషవిముక్తి కా లేక పుణ్యము చేయుటకు మంచికోరికగా ?

తిరి10. జీవి జీవించిఉన్నంతవరకూ బంధువులు మిత్రులు అందరూ వస్తారు- జీవి నెడలిపోయినదంటే అబ్బా దూర్వాసన ప్రాసంగించినది ఇంకా బాగుచేస్తారే! దహనవిషయం ఆలోచించండి అంటారు

తిరి11. పరువులు కుట్రచేచారు దూరిన పింజలుపింజలుగా నీకి అందులోని దోషమును పోగొట్టి పరువులు కలుతాయి. ఆలాగే ఆపకాయపచ్చడితో భోజనంచేస్తే కడుపులోని ముడినింతా పోగొట్టి కడుపు కుదిచేస్తుంది.

తిరి12. బుద్ధి లేని కుర్రకుంకలు దోపిడెంట నడస్తూ ప్రకృతసౌఖ్యమున్న జీవజంతువులపై బెడ్డలు వేస్తారు. అవి వాళ్ళకు యేమిచేసినవి? అది వాళ్ళస్వభావము.

తిరి13. పలువురు పురజనులు వీధివెంట చెళ్ళుచూ ఆ ప్రాంతములో ఆకలిబాధతో అల్లాడుచున్న ఒక యాచకుని చూచి వీడు చాలా బీదవాడు- పూర్వజన్మలో చేసిన పాప ఫలం అనుభవించుచున్నాడని వెళ్ళిపోయినారు- ఒక బాలుడుచూచి పరుగున ఇంటికివెళ్ళి రెండుగుప్పిళ్ళు బియ్యం తెచ్చి ఇచ్చినాడు- ఆబాలుని జాలిగుండెకు ఆసందించి నాయనా నీకు ఒక నమస్కారము అని ఆయాచకుడు నెడలి నాడు అంటే పెద్దలకంటె పిన్నలే జాలిహృదయస్తులన్నమాట.

తిరి14. చిన్నచిన్న బాపులలో కప్పలువుంటవి. వాటిని ఆ బావిలో ఎవరు పడవేసినారు? లేక వాటంతట అవినచ్చి

పడినవాయని విచారిస్తే నీటిని ప్రాప్తింపజేసిన దైవమే అనీటి దోషములను సుహరించుటకు కలుగజేసినాడని తలంచవలెను.

335. సముద్రపుకెరటములు వస్తూయున్ననంటే ఎల్లలు ఆనందముగా ములిగి స్నానంచేస్తారు- మొసలి వస్తూయున్నదంటే పరుగెత్తి వడ్డుకువస్తారు

336. నదీప్రాంతములో నివసించేవారు నదీస్నానం చేస్తారు- కాని సముద్రతీరంలో నివసించేవారు ఇంటి బావి వద్దనే చేస్తారు.

337. చీకటిబజారులలో గస్తీతిరిగేవారు పోలీసుశాఖకు రెవిన్యూశాఖ గూఢచారులు, గొంగలు, గొంగవస్తువుల కోనుగోలుదారులు- వారిచేతులలో ఆయుధము లుండును. వారికి పరోపకారబుద్ధి యుండదు- ఎంతసేపూ ధనాన్వనయే. అట్లు సంపాదించిన ధనము నావివద్ద నిలువదు. ఎందువల్లనంటే వారి అంతరాత్మ ఎప్పుడూ బాధించుచుండును. ఎవరిని చూచినను తన దోషములు తెలుసుకుని తనను బంధించి శిక్షించుటకు వస్తున్నాడేమోయనెడి భీతి- కాని బయటకు పొక్కకుండా, ధైర్యవంతులు నిర్మల హృదయులవలె ప్రవర్తిస్తారు.

338. సలుమూలల నెడకినను కనరాని, కనబడని దైవము సూక్ష్మరూపములో నీశరీరములో దాగియున్నాడు- వాని ప్రభావము గుర్తించినవాడే ఉత్తముడు.

339. చాకలి రేవులో బట్టలు ఉతుకుతుంటే ధ్వని ఆ ప్రాంతమంతయు వినబడును- బాజాలు వాయిస్తేనూ విన

బతుకు, కాని ధ్వనిలోనే భేదమునుబట్టి మనయు వాటిని
ఫలానాయని గుర్తిస్తాము. అలాగుననే ప్రతి మానవునిలోని
గొంతుక ధ్వనినిబట్టి మాట్లాడిననానిని చూడకుండానే
గుర్తిస్తాము.

840. నువ్వులు గానగలోనేసి చమురు తీస్తారు-పప్పులు
గోట్లోనేసి పుబ్బుతారు - ఉలవలు నీటిలోనేసిఉడక పెడతారు
ఇన్ని చేస్తారుగాని అబ్బబుద్ధివానిని మార్చలేరు.

841. భూమిమీద అనేకజాతులవృక్షములు మొలయు
చున్నవి- విత్తనములు ఎవరు వేస్తాయో గూర్చి ఆడైవమే
పక్షిలరూపములో తెచ్చి వేస్తాయున్నవి.

842. గొట్టానికి ఎండదెబ్బ తగిలి మూర్ఛిల్లి గాడంటే
నలుగురు గుమిగూడి ఉపచరణలుచేస్తారు అతను బంధువుడా
కాదు- అది మానవధర్మం గనుక. ఇటులనే అనేకసమయము
లలో మానవులు తెలియనిచారికి సేవచేస్తారు. అట్లుచేయు
టయే పరోపకార సేవ అంటారు- ఇది స్వభావికముగాలనడు
ఆచారము.

843. తమలపాకులు ఈనెలుతీసి తాంబూలము వేసు
కుంటారు- అది నమలడం కష్టమనా? కాదు- ఆకులో జీర్ణ
శక్తియున్నది- ఈనెలో అజీర్ణస్వభావమున్నది- అందునల్ల
చేస్తారు.

844. నమలినమలని అన్నం భుజించేవారి పొట్టలు
బరువైగర్భవతులవలె ఉంటారు- చక్కగా నమలి భుజించ
వారి పొట్టలు లోతుగాఉంటవి.

345. పురిటిలోయున్న పసిపాపకు తల్లి, తండ్రి ఎవరో తెలియదు- ఎవరిగర్భములోనుంచి జనించినది తెలియదు- ఎవరు తనకు స్తనముల నందించి పాలు త్రాగించుచున్నదీ తెలియదు అటులనే మఱలను సృష్టించిన ఆదైవము మనకు తెలియదు- కాని పెద్దలచే చెప్పబడిన హితవాక్యములునుబట్టి ఆ దైవమును మనము గొలచుచున్నాము. కాని ఆదైవము అగోచరుడైనందున ప్రజలను నక్రమార్గముతో త్రిప్పుచారు ఆదైవమును మరిపించి ప్రాపంచిక సుఖములతో మంచుచున్నారు.

346. జై నుమతస్థులు భోజనముచేయునప్పుడుదోమలు రాకుండా సాయంత్రమే భోజనముచేస్తారు- కాని వారి అంగ శ్చలో దీపాలు దేదీప్యమానంగా ఉంటవి.

347. భరతుడు రాముని పాదుకల సహాయముతో రాజ్యపాలన చేసినాడంటే చెప్పకోలగ్గవిషయము ఈనాడు మంత్రులసహాయముతో చేస్తున్నారని. ఆ మంత్రులు పదవీవ్యామోహకులు- ప్రజాక్షేమముకంటే వారికి ప్రజలచే జరుపబడు విందులు, వేడుకలు ఇత్యాదినాటితో అనందిస్తారు.

348. నాదేశము, నారాజ్యము, నాప్రజలు అంటారు. ఈ “నా” అనే పదమునకు మొదలు చివర కనబడదే! నా శరీరమునుంచి బయలుదేరి అనేక వింతవింతలుగా ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్న ఈ “నా” అనే భావము తొలగిననాడు అత్యస్పదృశ్యము.

349. లేతలేత తమలపాకులు పద తివచ్యును కాని

విడిచిపోయిన అకటిఆకు తినలేము- కారణం దైవస్మృతము.
దైవము ప్రతివస్తువును ఒక కారణముగా సృష్టించినాడు.
వాటి ప్రభావమును తెలుసుకున్నప్పుడు జ్ఞాని, తెలియనివాడు
అవుతాడు.

350. తండ్రి తనబిడ్డలను కష్టించి పోషిస్తాడు- గురువు
జ్ఞానవంతులుగా చేస్తాడు. భార్య గృహస్థునిచేస్తుంది. పిల్లలు
కుటుంబీకునిచేస్తారు. మనుషులు తాతగాచేస్తారు.

351. పాలములో నాటిన విత్తనములు కుళ్ళి మొల
కెత్తి చెట్లు అగుచున్నవి- గురువు బోధించిన విషయములు
మనస్సులో లీనమై జ్ఞానవంతుని చేయుచున్నవి

352. నీ దేముడు నా దేముడు వేరు అంటారు- అది
నీరూమాచి దానిని పానీ అంటారు ఐహమ్మిడీయులు. జలమని
హిందువులు, నాటరు అని అంగ్లేయులు చెప్పుకొనినట్లుగా
యున్నది. ఇది మనలోని అసత్తువును తెలియజేయుచున్నది.

353. శిశువునకు తల్లియు, వృక్షమునకు జలమున్నూ,
భక్తునకు దైవమున్నూ, దరిద్రునకు దాతయు, ధర్మమునకు
శాంతమున్నూ, వీరునకు ధైర్యమున్నూ, రాజునకు పైశ్య
మున్నూ, భార్యకు భర్తయు, భర్తకు భార్యయు, మానవతికి
పాతివ్రత్యమున్నూ, పురుషునికి విద్యయు, వర్తకునకు ధన
మున్నూ, లోకమునకు వర్షమున్నూ సహాయపడును.

354. తృప్తి లేనివానికి గంపెడు ధనము నిచ్చుట
కంటే తృప్తిగలవానికి గుప్పెడు బియ్యం నిచ్చుట మేలు.

355. దేనియందైనను అభిమానము కలిగియున్నంత
వరకూ బంధవిముక్తి పొందలేరు.

356. చిలుకలు బంధింపబడి, కాకములు స్వేచ్ఛగా
సంచరించురీతిని గుణవంతులు కష్టపడుటయు, గుణహీనులు
సుఖపడుటయు లోకస్వభావము.

357. అసన్యవిశ్వాసముగలదే భార్య, కార్యభారము
వహించి తనకు కీర్తి తెచ్చువాడే పురుషుడు.

358. పదహారువన్నెగల బంగారముకూడా వెలిగారం
లేనిదే అతకడు.

359. భక్తితో సమర్పించెడి పుష్పము బరువు లేక
పోయినను దానిలో భక్తిభావము బ్రహ్మాండమంత బరు
వున్నది.

360. గృహస్తు, బాలునికి కుమార్తెనిచ్చి దైవభావ
ముతో పాదములు కడుగుచున్నాడు.

361. ఓర్పు ఉన్నయెడల కవచము లక్కరలేదు. కోప
మున్నయెడల శత్రువు లక్కరలేదు. మిత్రువులుండెనేని
సిద్ధావధము లక్కరలేదు- దుర్జను లుండెనేని సర్పము
లక్కరలేదు.

362. పంగనామములు వైష్ణవులకు గుర్తు, అష్టబాట
తైవులకు గుర్తు, కామాయనస్రములు సన్యాసులకు గుర్తు,
చేతిగాజులు ముత్తయిదుకుగుర్తు, బోడితల పెధనస్త్రీలకుగుర్తు
చేతికర్ర పృథ్విమునకు గుర్తు, కండ్ల అద్దములు మసకకు

గుర్తు, చెవుల కుండనములు పండితులకు గుర్తు, తలపాగ ఉద్యోగికి గుర్తు, దవాలి బంట్రుకు గుర్తు, చేతిలో పొది మంగలికి గుర్తు, నీపున బట్టలమూల చాకలికి గుర్తు, చాపల తల్లి పల్లివారికి గుర్తు, సేకపలికి దాసీకి గుర్తు, పాన పలుగు కర్షకునికి గుర్తు, చేతిలో పలక విద్యార్థులకు గుర్తు, చేతిలో బెత్తం గురువుకు గుర్తు.

363. శక్తిని బహుయుటకు ప్రాప్తిమనిబుగ్గన విధేయతి.

364. శరీరవ్యాయోమము శాంతికదేహమునకు అర్చ్యంత ఉత్తమమైన కృమశిక్షణ.

365. గృహస్థునికి బంధనము భార్యబిడ్డలు, సన్యాసికి బంధనము ఆశ్రమము, శిష్యులు.

366. చలిచీమలను చంపుట అతిసులభం పరరాజులను జయించుట అతికష్టం.

367. గోవులను ముద్రించిన చీరలను కొందరు స్త్రీలు ధరిస్తారు- శ్రీరామరామ యని ముద్రించినబట్టలను కొందరు పురుషులు ధరిస్తారు కాని వారిలో గోవుయందుగాని, శ్రీరామునియందుగాని భక్తిలేస్స- అది వేషఅజంబరమే.

368. చతుర్ముఖబ్రహ్మఅంటే ఆ బ్రహ్మకు నాలుగు వైపులా తలకాయలు, నాలుగు ముక్కులు, ఎనిమిది కండ్లు పున్నవని భావిస్తారు- అది అట్లుకాదు- ఈ భూప్రపంచము లోని సమస్తజీవితపదార్థములు ఆయన ప్రభావమే యని భావించండి.

369. బిడ్డను కనిపించుమాత్రముననే తల్లి కాబాలను-
హృదయపూర్వకమైన ఆ మాతృప్రేమయే అపెకు అ
నామము నార్థము చేయగలదు.

370. సీచేతికింద కిందరు పనిచేయుచున్నప్పుడు నిపు
వారికి యజమానినియు, పోషణకర్తనియు భావించుట
పొరపాటు, సీపు దైవముచే నిర్ణయింపబడిన ఒక స్పష్టకర్తను
మాత్రమే.

371. ఛత్రపతి శివాజీ తన రాజ్యమునందను తన
గురువునకే అర్పించి, గురుజీవకడుగా రాజ్యచాలన చేసెను.
అటులనే సీపు ఒక దైవదేవసునిగా భావించి సీ నిత్య కార్య
క్రమములను భక్తిశ్రద్ధలతో చేయుదునా సీ కీర్తి ప్రతిష్ఠలు
ఆచంద్రతారార్కము వర్ధిల్లగలవు.

372. పశువులు మేతకై పచ్చికబీడులవెంట తిరుగు
నట్లు సీపు అ దైవప్రేమగొరకు, భక్తితో ధర్మకార్యములను
ఆచరించుచుండుము.

373. ఆనాడు గోపికలు శ్రీకృష్ణుని ప్రేమించినారంటే
మోహబుద్ధితోకాదు- భక్తి ప్రేమభావములతో యని
తెలిసికొనుము.

374. చిరంజీవి అని ఆశీర్వాదిస్తారు- అనాటివారే
చిరంజీవులైవుంటే సృష్టికృపం భగ్న మగునుకదా! గనుక
ఆరోగ్యముతో వర్ధిల్లమని ఆశీర్వాదించండి.

375. బిడ్డలను దండింపకుము, అది సీచేతనను కళంక
పరచుటయేగాక వారి ప్రవర్తనను చెరచును.

376. దైవములు యదార్థముగా ప్రేమించదలచువారు
ఈ సంఘనియమముల నన్నింటిని దాటిపోవలయును

377. నీవునుపుల్లలు దైవసృష్టి, చీపిరికట్ట మానవసృష్టి
నేలను శుభ్రపరచుట చీపిరిప్రభావము- ఇట్లనే సృష్టిలోని
ప్రతివస్తువు ఒక నిమిత్తకారణముగా సృష్టింపబడి వాటిధర్మం
అవి నెరవేర్చుచూ పిమ్మట భస్మ మగుచున్నవి.

378. సర్వమానవపోషణకు దైవం ధాన్యమును కలుగ
చేయుచున్నాడు. అట్టివస్తువులను బీదలకు అంగుశాటులో
లేకుండా శ్రీమంతులు పుర్రెలుకట్టి నిల్వచేస్తూ యున్నాడు.
నీపొరుగువారి తిండికూడా నీవు ఆలోచించు- అప్పుడు నివే
గాక పరులుకూడా అనందముగా జీవయాత్ర చేయవచ్చును.

379. చిగురుటాకులు మెత్తగా యుండును- చిన్న
పిల్లల హృదయములు నిర్మలముగా యుండును.

380. దుష్కర్మము మునికన్యను ప్రేమించినాడంటే
అది రాజులకు పరిపాటి. మాలవాడు శ్రావణా శ్రీని
ప్రేమించినాడంటే అది ధర్మవిరూపము.

381. పురుషులు స్త్రీలు కలసి క్లబ్బులలో చీట్లపేక
ఆడుచున్నారంటే వారిలో స్త్రీ పురుష ధర్మములు నశించిన
వన్నమాట.

382. తొలిజామున నిదుర పోవుచున్నాడంటే సోమరి
పోతు అన్నమాట.

383. అన్న మాట జనదాటి న తమ్ముడు
అయోగ్యుడు.

384. స్త్రీలు పాదములకు పసుపు వ్రాసుకున్నారంటే వారు నాథారణముగా ప్రసవించినప్పుడు సుఖవించు బోష విముక్తికి కాని, మరే నీటిలో తిరిగినప్పుడు కాళ్ళి పాచిన బాధ విముక్తికిగాను అనాదికాలము నుంచి ఆంధ్రముగా వచ్చుచున్న హిందూమత ధర్మం.

385 చిరంజీవి అని ఆశీర్వాదిస్తారు- కాని ఆశీర్వాదించే వారి ఆయుష్షు యెంతవరకూ యున్నదో వారేకే బలియదు- అట్టివరే వీరి ఆశీర్వాచనములు అడంబరములేకదా!

386 మేము ఫలానా గోత్రము, ఫలానా ఋషి సంతతివారమని చెబుతారు. అట్టి గోత్రమని బిడ్డను ఇతరులకు దత్త ఇస్తారు- దత్త యివ్వగానే ఈగోత్రం, ఋషినామం అట్టే మారిపోయి వేరే గోత్రం, ఋషిపేరు చెప్పుకుంటారు. ఇది లోక ఆచారం- ఇంతమాత్రముతో మారిపోయే వంతే వృక్షమునకు విలువ ఎంత?

387. ఒక ఫకీరు నీ ఇంటికివచ్చి బిచ్చ ముసగుతే మీ సాహేబుల ఇంట్లకు పెళ్ళిక మా ఇంట్లకు వస్తానేమి అని అడుగుతారు- బిచ్చగానికి కడుపునిండడం ప్రధానము గాని ఈ మత ప్రశ్నలతో సంబంధము లేదునాయనా!

388. అవిటివాడు బిచ్చానికివస్తే నీవాళ్ళంతా ఏమైనాను నీవు ఇలా వచ్చావు అంటారు- బలిష్ఠుడువస్తే ఏదైనా పనిచేసుకుని బ్రతుకలేవా దున్నపోతులాగ ఉన్నావు అంటారు, వాళ్ళకుఉన్న బాధలన్నియు నీవు తెలుసుకుని విముక్తిచేయ లేవుగదా? ఈప్రశ్న వేయుట ధర్మమేనా?

389. సర్వ జీవంశులు ప్రతీకము ఆహారమును భోజించుచున్నవి- వాటికి అన్యైవ అహారపదార్థములు నాటి ప్రాంతములలోనే దొరుకుచున్నవి. వాటి సహాయముతో అవి జీవింపుచున్నవి ఇది అంతయు అస్పష్టికర్త ప్రభావమే గదా! అట్టి స్పష్టికర్త రూపురహితుడు ఆయన ప్రతి జీవిలోను ఆత్మస్వరూపములో ఉన్నాడని చెద్దలవాక్యం. గనుక అట్లు స్పష్టంపబడినవారిలో ఒక బిచ్చగాడుకాని పరిదేశవాసి, గాని నీ గడపకు వచ్చిగాడంటే అదైవమే అ రూపములో వచ్చినట్లుభావించి గౌరవించి పంపించినట్లుఅయితే దైవము ఆనందించి నీకు కావలసిన సకల ఐశ్వర్యభోగములను కలుగ చేయును. అందుకు వ్యతిరిక్తిముగా ప్రవర్తించినవారు ఈ జన్మలోగాని ఉత్తరజన్మలలోగాని ఆకలిబాధలతో బాధ పడవచ్చును గనుక ధర్మబుద్ధితో పరోపకారసేవ చేయుము. ఇది నీ భవిష్యత్తుకు నాంధగా భావించు అంతేగాని తృణీకార భావముతో ప్రవర్తించి భవిష్యత్తులో బాధలకు గురి కాకుము.

390. భారతములో 18 ఆశ్రాయములు ఉన్నవి ప్రతి అధ్యాయములోను కొన్ని ముఖ్యపీఠయములు వున్నవి. వాటి ప్రభావమే భారతమునకు గౌరవము భ్యాతి తెచ్చినవి- అట్లే ప్రతి మానవునిలోను కొన్ని సుగుణములు యుండును. అ సుగుణములను వృద్ధిచేసుకొనుచూ జీవయాత్ర చేయువారు అనందముగా జీవించగలరు- అట్లుగాక దుష్ట గుణములకు మెరుగుపెట్టి ప్రవర్తించువారు బురదగుంటలోపడిన శునకము చందముగా యుండును.

391. నేను ఒక మహాయోగినని ప్రతీహాస నన్ను
గౌరవించి పూజించవలెనని భావించువాడటా అతిథి
సత్కారము చేయుదురు- అట్టితరి సామాన్య మానవులు ఆచ-
రించకుండుట అబ్బానముగదా!

392 చాలాకాలమునాటి మిత్రుడు నచ్చినాడంటే
ఆనందించి కాళ్ళు కడుక్కోమని నీళ్ళు అందించి ఇంటివంశీను
భోజనము పెట్టమంటావు- అలాగుననే ఇంటికనచ్చిన మార్గస్థు-
లనుకూడా గౌరవించు- ఇది హిందూమతధర్మం-అంతే! ని-
పూటకూటిబసకుతోలకు, కుటుంబమర్యాద నిలబట్టు. వంశ-
పారంపర్యా చెప్పకుంటారు.

393. శూద్రులు, శూద్రులు అంటారు- శూద్రులని
ఒక కులంలేదు- శూద్రులు అనిగా అత్యశుద్ధి లేనివారని
భావించండి- వాల్మీకి బోయవాడు శూద్రుడు, కాలగతిని
జ్ఞానవంతుడై, పెద్ద నేదాంతియైనాడు. బ్రహ్మతేజస్సుతో
వర్ధిల్లి బ్రాహ్మణుడుగా వర్ధిల్లినాడు. గనుక మనిషిలోని
శూద్రత్వమును జ్ఞానబుద్ధితో పారద్రోల వచ్చును. కాని
మేము శూద్రులము అంటరానివారమని భావించుట అనివే-
కము. ఈనాడు అట్టివారిలో కొందరు ధర్మదాతలు,
ఆధ్యాత్మపరులుకూడా యున్నారు- రూపురేఖలు లేని ఒక
రాతిముక్కను సానబెట్టి చక్కని అకారమును, కాంతినికలుగ
చేసిన వజ్రముగా బజారుకు తీసుకు వెళితే వేలధనం వస్తుంది-
అలాగుననే ఆ శూద్రులకు ఆధ్యాత్మికభావములు కలుగ చేసిన
నాడు వారే గొప్ప పండితులు జ్ఞానవంతులు కాగలరు.

394 త్రిలోకనాథుడు అనగా దేవలోకము, మానవ లోకము, నాగలోకము అనే మూడు లోకములకు అధిపతి యని భావన. ఆయన ఏ లోకంలో ఏ రూపంలో ఉండి పరిపాలించుచున్నాడంటే ఆయనలేని స్థలంలేదు- గాలిలోను, నీటిలోను, అగ్నిలోను, ఆకాశములోను, ధూమిలోనే గాక స్వర్గవ జంతువులలోను ఉన్నాడు. ఆయన లేనిచోట లేదట- ఆయన లేనిచో వాయువు ప్రసరించదట- నీరు ప్రవహించదట అగ్ని వేడిని ఉత్పత్తిచేయదట- సూర్యచంద్రులు నక్షత్రములు వెలుగుండవట- అట్టివానిని తెలుసుకొనక పోలేరమ్మ, నాంచారమ్మ, యాటలమ్మ అని జాతరులు చేయుచూ, జీవహింస చేసి మొక్కుబడులు చెల్లించి వాటిని వండుకుని తినుచున్నారు ఇది ఎ తరకూ సహించతినివనిషయము.

395. గొల్లవాడు పాలు తేలేదంటే దూడ తాగేసినదంటాడు- చాకలి బట్టలు తేలేదంటే రేవులో నీళ్ళు లేవంటుంది. పిల్లవాడిని బడికి ఆలస్యంగా వచ్చావంటే అమ్మ అన్నం వండటం ఆలస్యమైవది అంటాడు- పంట తక్కువ వచ్చినదంటే సకాలంలో వర్షాలు లేవంటాడు- పిల్లవానిని పాఠం వప్పగించమంటే రాలి దీపాలు వెలగలేదంటాడు- టపా బుట్టోతును ఆలస్యంగా వచ్చావంటే ఈ రోజు టపా బండి ఆలస్యంగావచ్చినదంటాడు- స్త్రీడరుగారిని మావ్యాజ్యం ఎందుకు పోయినవంటే మీసాక్షులు సరిగా చెప్పలేదంటాడు- వంట అయినదా అంటే అమ్మ బైటవున్నది, వంట చేయలేదని అంటుంది పాపాయి.

396. పల్లెవాడలో కాపరంచేస్తూ అబ్బా చావలకంపు అంటే ఏమిప్రయోజనము.

397. తొలిజామున లేస్తే నిదురభంగం అంటారు- రాత్రి 12 గంటలవరకూ తిరిగి ఇంటికివచ్చి ఇల్లాలను నిద్రా లేపుతే అబ్బా అర్థరాత్రి వచ్చారే! నాకు కునివట్లు వస్తూ యన్నవంటుండి- పసిపాప పాలకు ఏడిస్తే రోమ్మ అందించి నిదురపోతారు. ఇట్లాగే సోమరిపోతుతనం పెంతుకుంటారు కాని వారివారి ధర్మములను గుర్తించరు.

398. సూర్యుడు పడమట దిక్కున ఉన్నాడంటే సాయంత్రం ఆస్తుమాట- పశువులు తిరిగి ఇండ్లకువస్తూవున్న వంట వాటి మాడలు దూరమవుండి పసికట్టి అంబో అని అరుస్తవి. తల్లులు దవ్వునవచ్చి మాడతేరీరంనాకి తన ప్రేమ స్వభావము ప్రకటిస్తవి. ఇట్లాగే ఉయ్యాలలో నిద్రి ప్రాణస్తువుంటే తల్లి పరుగునవచ్చి పాలు ఇస్తుంది.

399. నాగుపామును పాలులవాడ తెచ్చిఆడిస్తూవుంటే పిల్లలు ఆనందపడతారు- అదేపాముబుసకొట్టితే పారిపోతారు.

400. నాలుగిధులమధ్యనున్న స్థలముగో ఒకలాంటిరు దీపం పాతి రాత్రిళ్ళు వెలిగిస్తారు- అటులనే ఇంటిలో గాల్లు గదులకు మధ్యనున్న చావడిలో దీపం వెలిగిస్తారు- అసలుతుడు ఇంటిఅంతకు ప్రకాశించును.

401. పరదేశములలోకూడా కొండరు హిందూదేశ వాసులు నివసించుచున్నప్పటికీ, వారి అచారములు, వేష భాషలు కొన్ని మారినప్పటికీ వారిలో మేము హిందువులము అనే భావము దేశభావము నసించదు.

402 గంగసింహారము చాట్టు కట్టుకొనినంత మాత్రా
మీన అంజనేయోపాసకుడు కానేరడు- గంగారెడ్డుకు బొంత
తీస్తే ముమ్మాయివద్దే, అట్లే ఈబాట్టు వేషాడంబరమే.

403. చెటివానితో మాట్లాడటం అంటే డోలు
వాగ్దానినంతి క్షణి చేయడమే, అందువల్ల చెప్పేది పలక
మీర వ్రాసిచూపిస్తే మెరుగు.

404. పగలు సూర్యురశ్మి ప్రభావమువల్ల సర్వజీవజంతు
పులు ఆహార పోషక వస్తువులను సేకరించుచూ రాత్రి చంద్ర
కాంతిప్రభావమువల్ల చల్లనిగాలిని అనుభవించుచూ విశ్రాంతిని
నిదురరూపములో పొందుచున్నామంటే మరునాడునకు శక్తి,
పోషకపదార్థములును శరీరమనకు కలుగ చేయుచున్నామన్న
మాట- ఆ విషయమును మరచి రాత్రిళ్ళు నిదురవేలుకుని
ప్రసరించువారి అందరికి ముఖ్యముగా ఆరోగ్యభంగము తట
స్థించుటకు ముఖ్యదోషకారణమని గమనించవలెను- అందుకు
గాను పగటినిదుర పోవుచున్నార-అది సక్రమవిధానముకాదు,

405. పరమభాగవతులమని చెప్పుకొనెడివారు పరమ
చాంధసులన్నిమాట- ఎందువల్లనంటే ప్రపంచములోజన్మించిన
ప్రతిచూనపుడు ఏదో ఒక సమయమున తనను సృష్టించిన
దైవమును ఏదో ఒక విధమున ఆరాధించుచుండ మేమేభాగ
వతులమని చెప్పుకొని విర్రవీగుట ఆడంబరము కాదా! ఇట్టి
ఆడంబరజీవులు నీధులనెడల డప్పువాయింతుకొనుచూ మేమే
పరమభాగవతులము అంటారు. ఇట్టివారుకూడా ఒకనాడు
మాయావస్తువుల పలటోపడి మోసపోవుచున్నారు. ఇది ఒక
మాయావేషమని చెప్పవలసివుంటుంది.

406. పురిటిమంచంలోయున్న ఇల్లాలు తను మోసి కనిన బిడ్డకు అనందముగా పాలుఇచ్చును. ఆ బిడ్డ ఉచ్చు పోసినా విగోచనముచేసినా అసహించుకొనక శుభ్రపరచును. ఇట్టిసేవ ఇతర శిశువులకు చేయదు. కారణం నాబిడ్డ అనే భావమే. ఈ “నా” పదముయొక్క విశేషమే అనేది దర్శనకు మూలవస్తువువగుచున్నది ఈ ‘నా’ పదము తలవనివారు సర్వసంగపరిత్యాగులు.

407 తొలికాన్ను రాగానే బంధువులు ఆనందించులో అనేక భోజన పదార్థములను ఆతల్లికి ఇస్తారు. కారణం గర్భములోయున్న శిశువుకు తగు బలము సమకూర్చుటకే గాని, దుచులకొరకు కాదు. కాని ఈనాడు ఆ విధానము ఒక పేడుకగామారి పంపించిన పదార్థము అన్ని బంధువర్గము ఏకు అందచేసి తమబిడ్డ గర్భవతియని తెలియచెప్పు చున్నారు. ఇది వారికి ఆనందం- మధ్యరకపు కుటుంబీకులకు ఒక ధన వ్యయ శిక్ష.

408. ఆచార్యగారు మంచమిదివలననే లేవగనే ఒక ఆవలింతతీసి ఆ పంగనామములు ధరించిన నైష్ఠవ స్వాములవారి పటమునకు నమస్కరిస్తారు. అడ్డవొట్టినున్నారు ఓం నమశ్శివాయ అంటారు. లింగధారులు వారి లింగం కళ్ళకు అడ్డుకుంటారు. వర్తకుడు తక్కిండా త్రాసుకు నమస్కారము పెడతాడు. పల్లెవాడు వలలు ఎలుకలు కొరికిన వేమోయని కలియచూస్తాడు. బాలురు పలక పుస్తకములు తీసుకుని చదువుకుంటారు. అమ్మ రాయిరాజేసి వంటచేస్తుంది.

409. ప్రాపంచకములోని సర్వవిధాన్యత్వగ్రంథములలోను వేదములు ఉత్తమమైనవి ఆవేదములు సర్వమానవులు ఆచరించవలసిన ధర్మములను ప్రకటించుచున్నవి. అట్టిధర్మములనే వాటికాలపు మహాబుఘలు ఉపనిషత్తులరూపములో ప్రజలకు బోధించినారు. అట్టి ధర్మములను పునరా మహాభారతము లోని యుద్ధకాండలో కృష్ణార్జున సువాదరూపముగా ప్రబోధింపబడినవి. ముఖ్యముగా వాటిలోని విషయ మేమనగా— ప్రతిఫలాపేక్షరహితుడవై నీవుత్తి ధర్మములను పాటించుము. ఈ జగత్సృష్టికర్త అయిన ఆ పరమాత్మ సర్వ జీవరాసుల లోను అదృశ్యరూపములో వుండియున్నాడు. ఆయన తీని చోటుగాని, వస్తువుగాని లేదు. నీలో ఆత్మస్వరూపము లో యుండి నీవు అచరించు సర్వకర్మలను గమనించుచున్నాడు. నీదృష్టికి గోచరించు సర్వవస్తువులేగాక నీ శరీరముకూడా అశాశ్వతవస్తువులు, కాని ఆత్మ శాశ్వతవస్తువై రూప రహితమై సర్వత్ర వ్యాపించియున్నది అని బోధించు చున్నది. దానిని తెలుసుకొని ప్రవర్తించినవారు జ్ఞానవంతులు, యోగులు సత్ పురుషులు పునర్జన్మరహితులు కాగలరు

410. రామాయణముంటే దశరథమహారాజుకుమార్లు శ్రీరామ చంద్రుని జననమునుంచి అయన అనుభవించిన కష్టములు, ఆయన పరిపాలనాకాలములోని ధర్మ ప్రవర్తనలు, ప్రజల యందు ఆయనకు, ఆయనయందు ప్రజలకుగల అభిమానము, ప్రేమ ఇత్యాది గుణములను ప్రకటించుటయేగాక అయన భార్య జనకమహారాజు కుమార్తె సీతాదేవి భర్త వెంట అడవులకు వెళ్ళి అనుభవించిన కష్టములను ఆదర్శప్రాయముగా గ్రంథరూపముగా ప్రచురింపబడిన ఒక పుణ్యగ్రంథము. ప్రజలు

నాటినుండి నేటివరకూ పారాయణ చేసుకొనుచున్నారు. మరిన్ని శ్రీరాముడు జన్మించిన చైత్ర శుద్ధ సవమిరోజున శ్రీరామకళ్యాణము వారివారి శక్త్యానుసారముగ అరాధించుచున్నారు.

411. శ్రీ ఋషి రాంరాంగారంజే అశోకచక్రవర్తి పరిపాలనా కాలములో ఆయనవద్ద ఆస్థాన వైద్యులు పిమ్మట బౌద్ధ సన్యాసిగా జీవితమును గడిపి ముక్తి నొందినారు. కాని దైవ ప్రేరేపణవల్ల గత 50 సంవత్సరములుగా అదృశ్యరూపములో సంచారముచేయుచూ శిష్యకోటికి ఆటోరైటింగు విధానములో అనగా కలముపట్టి కాగితముపై మోపినమీరు కోరిన విషయములకు మీచేతిలోని కలమును మీకు తెలియకుండానే నడిపించి మీకు అవసరసలహాలు, సమాధానములు కలుగ చేయుచున్నారు. స్వర్గాశ్రమవాసులు, నిర్మలానందస్వామి వీరి ముఖ్యశిష్యులు గత 12 సంవత్సరములుగా వీరిపరంగా లభించిన విషయములను గ్రంథముల రూపముగా ముద్రించి ప్రచురించుచున్నారు. ఇదిస్వర్గాశ్రేవాసులకార్యక్రమం.

412. బహు నిర్మల హృదయులు వృత్తి వ్యాపారమును విసర్జించి ఆశ్రమవాసులుగా జీవిత శేషమును గడపుచున్న నిర్మలానందస్వామివారు నేటికి 76 సంవత్సరముల వయస్సు కలిగినను ఓపికతోను, శ్రద్ధతోను దేవహితమును గోరి ప్రచురించిన ఈ నిర్మలానందసూక్తులు చదివి అనందించిన బహు జనులకు దైవము ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్య సంపదలను కలుగ చేయ అశీర్వాదించుచున్న పరలోకనాసి

—ఋషి రాం రాం

ఈ గ్రంథ మొదలైన తోడ్పడినవారు

1. చలమలశెట్టి వెంకటేశ్వరరావుగారు చిలకలపూడి
2. లింగమల్లు రఘునాథరావుగారు గుంటూరు
3. పాదర్తి పూణిక్కారావుగారు గుంటూరు

మహాత్ముల సుభాషితములు

అనేకమంది పూజనీయుల ప్రవచనములు గ్రోడ్డికరించి
అనువుగా తెలుగుభాషలో రచించిన అమృత ఘటము

నెల . రు. 2-00 పోస్టేజి అదనం

N. B వలయువారు పైకం పంపించి తెప్పించుకోవలెను

వి. పి. గా పంపబడవు.

చనిపోయినవారి బోధలు

33 మంది చనిపోయినవారు ఆటోరైటింగు విధానమున
సంధానకర్తపరంగా యిచ్చిన సందేశములు.

నెల . రు. 2-00 పోస్టేజి అదనం

N. B. వలయువారు పైకం పంపించి తెప్పించుకోవలెను

వి. పి. గా పంపబడవు.

విలాసం :- స్వర్గాశ్రమము - 20/164 చిలకలపూడి

P. N 521002

కృష్ణాజిల్లా ఆంధ్రప్రదేశ్

దేవమానవబోధలు

ఏనాడో చనిపోయిన 125 మంది పరలోకవాసులు, మునీశ్వరులు, యోగులు, దైవభక్తులు, మతప్రబోధకులు, పండితులు, కవులు, ప్రభువులు, పరిపాలకులు, రాజకీయ నేతలు, పత్రికావ్రతలు, సంఘసంస్కర్తలు ఇత్యాదివారు ఈనాడు ఆటోరైటింగు విధానమున సంధానకర్తపరంగా ఇచ్చిన సందేశములు.

వెల. రు. 3-00 పోస్టేజి అదనం

N. B. వలయువారు పైకం పంపించి తెప్పించుకొన వలెను,
వి. పి. గా పంపబడవు.

విలాసం - స్వర్గాశ్రమము - చిలకలపూడి 521002

కృష్ణాజిల్లా - ఆంగ్లప్రదేశ్

గృహవైద్యప్రకరణములు

పరలోకవాసులు ఆటోరైటింగు విధానమున సంధాన కర్తపరంగా బోధించిన వైద్యవిధానములు. ద్వితీయముద్రాణ కొలది ప్రతులుమాత్రమే యున్నవి.

వెల రు. 2-00 పోస్టేజి అదనం

N. B. వలయువారు పైకం పంపించి తెప్పించుకొన వలెను
వి. పి. గా పంపబడవు.

విలాసం - స్వర్గాశ్రమము - చిలకలపూడి 521002

కృష్ణాజిల్లా ఆంగ్లప్రదేశ్

ఆత్మ అనగా ఏమిటి?

పదలోకవాసులు : 1. విక్రమార్కులవారు

2. బలిచక్రవర్తి

3. అగస్త్యులవారు

ఆటోరై టింగువిధానమున సంధానకర్తపరంగా
బోధించిన విషయములు

నెల : రు. 2-00 పోస్టేజి అదనం

విలాసం - స్వర్ణాశ్రమము - చిలకలపూడి 521002

కృష్ణాజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్

జీవయోగ్య కార్యక్రమము - కర్మవిధానము

సందేశకర్తలు

పదలోకవాసులు అంజలీదేవి, స్వామి తీర్థానంద

నెల : రు. 1-00 పోస్టేజి అదనము

విలాసం :- స్వర్ణాశ్రమము - చిలకలపూడి 521002

కృష్ణాజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్

మహావిరునిబోధలు వెల రు. 0-50

జీసిస్ బోధలు వెల రు. 0-50

మహమ్మద్ బోధలు వెల రు. 0-50

కులమత ద్వేషనిర్మూలనాశ్రమము వెల రు. 0-50

పోస్టేజి అదనం

N B. వలయువారు పైకం పంపించి తెప్పించుకోవలెను.

వి. పి. గా పంపబడవు.

విలాసం.- స్వర్ణాశ్రమము రామానుజపురం

జిల్లాపరిషత్ ఆఫీసు వెనుకవీధి

20/164 చిలకలపూడి 521002

కృష్ణాజిల్లా - ఆంధ్రప్రదేశ్

స్వర్ణాశ్రమమునకు రాదలచినవారు మచిలీపట్నం నుంచి పెడన వెళ్ళి సిటీబస్సులో ఎక్కి- కృష్ణాజిల్లా పరిషత్ ఆఫీసు వద్ద దిగవలెను.

ఆశ్రమము, పరిషత్ ఆఫీసు వెనుకవీధిలో అనగా కొబ్బరితోట అనే రామానుజపురంలో గుప్తాగరి ఇంటిఎదుట నున్నది. ప్రతిరోజు ఉదయం గం. 7-00 నుంచి సాయంత్రం గం. 5-00 ల వరకు వర్షము లేనిసమయమున వచ్చి కలువ వచ్చును.

ఇట్లు

నిర్మలానందస్వామి

స్వర్ణాశ్రమవాసి

మా వద్ద దొరకు గ్రంథములు

వివరము	వెల	పోస్టేజి
1. దేవ మానవబోధలు తగ్గింపునెల	3-00	0-40
2. గృహనైద్యప్రకరణ	2-00	0-20
3. మహాత్ముల సుభాషితములు	2-00	0-20
4. చనిపోయినవారి బోధలు	2-00	0-20
5. ఆత్మ అనగా ఏమిటి ?	2-00	0-20
6. జీవయోగ్య కార్యక్రమము	1-00	0-10
7. మహావీరుని బోధలు	0-50	0-10
8. జీసెస్ బోధలు	0-50	0-10
9. మహాత్ముడు బోధలు	0-50	0-10
10. కులమతద్వేష నీర్మూలనాశ్రమము	0-50	0-10
11. నిర్మలానంద సూక్తులు	2-00	0-20
రికార్డు డెలివరీ పోస్టుచార్జి		0-60

అక్టోబరు
1976 }

ఇట్లు
నిర్మలానందస్వామి

స్వర్ణాశ్రమము
చిలకలపూడి

P. No 521002

శ్రీ రాం బెన్, హైదరాబాద్ - మచిలీపట్నం